

Oroitidazkia
Memoria de actividades
Mémoire des activités
Activities Report

2009

EUSKALTZAINDIA

Real Academia de la Lengua Vasca
Académie de la Langue Basque
Royal Academy of the Basque Language

Euskaltzaindiaren 2009ko Oroitidazkia

Euskaltzaindiaren eguneroko lan isil baina etengabearen ondorio gisa uste ohi den baino emailza gehiago metatzen da urtean zehar. Iaz, 2009ko jardunaldian eginikoen artean, laburki esateko, honako hauek azpimarra genitzake:

Akademiaren Barne Jardunaldiak martxoan egin ziren Urkiolan (Abadiñon), azken urteotan egindako lanak aztertu eta etorkizunerako asmo berriak proposatu eta onartzeko.

Aurreko urtean izendaturiko bi euskaltzain osoen sarrera hitzaldiak izan ziren: Joseba Lakarrarena maiatzean, Arratzun, eta Joan Mari Torrealdairena urrian, Foruan. Era berean, beste euskaltzain bat izendatu zen, Xarles Videgain jauna, hain zuzen.

Euskaltzaindiaren 90. urteurreneko ospakizunek segitu dute: Gasteizen apirilean, Hazparnen ekainean, Bilbon uztailan eta Donostian urrian, guztiak jendaurrean.

Bernardo Atxaga idazle eta euskaltzainaren ekimenez Erlea literatura aldizkariaren lehen zenbakia aurkeztu da, Amerikako euskaldunei buruzkoa.

Hildako euskaltzainen berri ere ematen da, eta bereziki Juan Jose Zearreta kudeatzailearena, istripuz gertatua.

Sarean emandako albisteei dagokionez, Webguneko edukiak ugalduta dira, Orotariko Euskal Hiztegia-ri buruzkoak batez ere.

Xabier Kintana Urriaga
Idazkaria

Erakundearen Jarduerak

Euskaltzaindiaren 90. urteurrena

2008ko urritik 2009ko urrira bitartean ospatu du Euskaltzaindiak bere 90. urteurrena. Izan ere, 1918ko irailaren hasieran, Oñatiko Unibertsitatean, Eusko Ikaskuntzaren lehen batzarrean, Euskaltzaindia sortzea erabaki zen. Urtebete geroago, Araba, Bizkaia, Gipuzkoa eta Nafarroako lau Foru Aldundien babespean, Euskararen Akademia jaio zen. 1919ko urriaren 7an egin zen, Gipuzkoa Foru Aldundian, Euskaltzaindiaren lehen bilera.

Hala, 2008ko urrian Iruñean egin zen XVI. Nazioarteko Biltzarrarekin hasiera eman zion Akademiak bere ospakizunari eta 2009an zehar lau ekitaldi egin ditu: Gas-teizen –Arabako Foru Aldundian–, Ipar Euskal Herrian –Hazparneko Elgar Kultura E-txean–, Bilbon –Akademiaren egoitzan– eta Donostian –Gipuzkoako Foru Aldundian–.

90. urteurrenaren ekitaldia, Bilbon. Joan Martí (Institut d'Estudis Catalans), Víctor García de la Concha (Real Academia Española), Andrés Urrutia (Euskaltzaindia) eta Xoxé Ramón Barreiro (Real Academia Galega)

Juan Carlos Perez eta Bernardo Atxaga

Ospakizun horietan guztietan herri aginteak izan dira. Azpimarratzekoa da Donostiako amaiera ekitaldia, bertan izan baitira orain dela 90 urte Akademia sustatu eta sortu zuten lau Aldundietako ordezkariak –Araba, Bizkaia, Gipuzkoa eta Nafarroakoak–, baita gaur egun Euskaltzaindia aitortzen eta laguntzen duten erakundeetakoak ere: Eusko Jaurlaritza, Hezkuntza Ministerioa eta Euskararen Erakunde Publikoa.

Bestalde, Bilbon, uztailan egin zen ekitaldian Akademia hauek parte hartu dute: Real Academia Españolak, Real Academia Galegak eta Institut d'Estudis Catalans-ek

90. urteurrenaren haritik ere, *Pirinioetako hizkuntzak: lehena eta oraina* erakusketa antolatu du Euskaltzaindiak. Gainera, hainbat argitalpen kaleratu ditu: Bernardo Atxagak zuzentzen duen *Erlea* aldizkaria, Leizarragaren *Kalendrea (1571)*, Xabier Kintanak paratutako edizioan, eta *Euskaltzaindia, ekin eta jarrai*, Joan Mari Torreldaik eta Imanol Murua Uriak idatzitakoa. Horretaz guztiaz gain, *Paradisua, katuak eta abar* emanaldi artistikoa eskaini dute Bernardo Atxagak eta Juan Carlos Perezek.

Xarles Videgain euskaltzain oso

Martxoaren 26an, Xarles Videgain euskaltzain oso izendatu du Euskaltzaindiak, Urkiolan egin den osoko batzarrean.

Aurelia Arkotxa Euskaltzaindiaren buruorde berria

Aurelia Arkotxa euskaltzaina Euskaltzaindiaren buruorde berria da, urriaren 30ean Bilbon egin den hileroko batzarrek hala erabakita.

Joseba Lakarra eta Joan Mari Torrealdairen sarrera-ekitaldiak

Joseba Lakarraren sarrera-ekitaldia.

Maiatzaren 30ean, Arratzun, egin da Joseba Lakarraren sarrera-ekitaldia. Lakarrak "Aitzineuskara birreraikiaz: zergatik ezkerra?" izenburuko hitzaldia eman du, eta Jose Antonio Arana Martijak eman dio erantzuna, "Gabon kantak eta arkaismoen beste-lako mintegiak" hitzaldiarekin.

Bestalde, urriaren 31n, Foruan, egin da Joan Mari Torrealdairen sarrera-ekitaldia. Torrealdaik "Bibliografiatik bibliotekara. Esperantzari leihoa" izenburuko hitzaldia eman du, eta Jose Antonio Arana Martijak eman dio erantzuna, "Alexandriatik digitalizaziora" hitzaldiarekin.

XVI. Barne Jardunaldiak

Martxoaren 27an eta 28an egin dira Euskaltzaindiaren XVI. Barne Jardunaldiak Urkiolan. Barne Jardunaldi hauetan egitasmo berri hauek onartu dira: Euskal Hiztegi Historiko eta Etimologikorantz (EHHE); Herri Literaturaren Corpusa, Euskal Fonetika, Lexikoaren Behatokia eta *Erlea* aldizkaria.

Batzordeen organigrama berria 2009ko maiatzaren 29an egin den osoko bilkuran onartu da.

Kanpoko jarduerak

Betidanik lan egin du Euskaltzaindiak beste erakundeekin elkarlanean. Hauek dira 2009an era horretan antolatutako ekitaldi batzuk:

- EHUREkin batera antolatzen ditu Euskarazko Tesien Koldo Mitxelena Sariak. Otsailean, sari hauen lehenengo edizioaren irabazle izan direnen izenak jakinarazi dituzte Andres Urrutia euskaltzainburuak eta Iñaki Goirizelaia EHUko errektoreak.
- Apirilean Sarako Idazleen Biltzarrean parte hartu du, eta hiru liburu aurkeztu. Bilboko eta Durangoko Liburu Azoketan ere izan da, baita Mexikoko Guadalajarako Nazioarteko Liburu Azokan ere.
- Aurreko urteetako harremanei, urteroko ohiturari jarraituz, Nafarroa Oinez festarekin bat egin du Euskaltzaindiak, eta irailean, Etxarri Aranatzan, zenbait ekitaldi egin ditu Akademiak. Besteren artean, Andres Iñigok paratu duen *Santiago Ezkerra "Lizarrusti"*. *Bizitza eta lanak* liburua aurkeztu da.
- Urtarrilean, .eus domeinua lortzea xedea duen PuntuEus elkartearen aurkezpena egin da. Elkartearen sorrerako kide da Euskaltzaindia eta Andoni Sagarna da Akademiaren ordezkaria, baita elkartearen lehendakaria ere.
- Uztailean, Donostiako Miramar Jauregian, Euskal Herriko Unibertsitatearen 2009ko Udako Ikastaroen barnean, "Gerra Zibila euskal literaturan (1936-2009)" ikastaroa burutu du Euskaltzaindiaren Literatura Ikerketa batzordeak.
- Manuel Olaizola "Uztapide" bertsolariaren jaiotzaren mendeurrena ospatzeko, Zestoan antolatu diren ekitaldietan ere hartu du parte Akademiak, baita Urepelen egin den Xalbador Egunean ere. Institut d'Estudis Catalansen eta Real Academia Galegaren egoitzetan izan da Euskaltzaindia.

Heriotzak

2009an, euskaltzain hauek hil dira: Antonio Zavala euskaltzain emeritua, Santiago Ezkerra Beltza euskaltzain urgazlea, Juri Zytsar ohorezko euskaltzaina, Roger Idiart euskaltzain urgazlea, Mikel Atxaga euskaltzain urgazlea eta Juan Jose Zearreta euskaltzain urgazle eta Euskaltzaindiaren kudeatzailea.

Akademia Jarduera

Euskaltzaindiaren akademia-jarduera batzordeetako lanen bidez garatzen da hein handi batean. Hileroko osoko bilkurak arau maila ematen die batzordeetatik datozen hizkuntza-proposamenei.

Euskaltzaindiak bi sail nagusi ditu: *Iker saila* eta *Jagon saila*. Bi urterik behin berriztatzen dira sailburuak, batzordeak eta batzordekideak. Batzordekideez gain, aholkulariez ere baliatzen dira batzordeak. Lantaldeak ere sortzen dira, kasuan kasuko premien eta baliabideen arabera. Euskaltzain osoak, urgazleak eta esparru desberdinetako adituak biltzen dira batzorde horietan: unibertsitateetako eta institutuetao irakasleak, hezkuntza munduko irakasleen euskalduntze-alfabetatze lanetan diharduten prestatzaileak, idazleak, komunikabideetako teknikariak, itzultzaileak, hiztegiak, administrazioko teknikariak eta beste.

1. HIZTEGIGINTZA

Hizkuntza Akademia batentzako hiztegiak oinarri-oinarrizko eginkizuna da. Amaituta dagoen *Orotariko Euskal Hiztegia*-z gain Euskaltzaindiak beste bi proiektu garrantzitsu ditu eskuartean: *Euskaltzaindiaren Hiztegia* eta *Hiztegi Batua*.

Euskaltzaindiaren Hiztegia Egitasmoa

Euskaltzaindiaren Hiztegia (Hiztegi Batua - 1. itzulia - Adierak eta adibideak) izeneko hiztegiaren oinarria Euskaltzaindiak onartua duen Hiztegi Batua da, lehen itzulian argitaratutako hitzak. Besteren artean, *noizbait* - *zuzter* arteko lehen idatzaldia burutu da aurten, eta *Orotariko Euskal Hiztegi*ko zenbait atal eguneratzen ere jardun du lantaldeak

Euskaltzaindiaren Hiztegia. Adierak eta Adibideak Batzorde Ahaldundua

"*Euskaltzaindiaren Hiztegia. Adierak eta adibideak* batzorde ahaldundua" aurten sortu da. Ekainetik aurrera aritu da lanean, Euskaltzaindiaren osoko bilkuren ahalez

eta eskuz. Euskaltzaindiaren Hiztegia: adierak eta adibideak lanaren jarraipena egingo du. Aurten *-abade - behere* arteko hitzak aztertu ditu: 351 sarrera.

Hiztegi Batuko Lantaldea

Hiztegi Batua hiztegi arauemailea dugu. *Hiztegi Batua*-ren lehen itzulian forma erabilienak edota hedatuak jaso ziren. Bigarrenean erabilera urriagoak jasotzen ari dira. Eta hau amaitzen denean, guztira, 55.000 hitzetik gora izango du *Hiztegi Batua*. Interneten eskaintzen den Hiztegi Batuko zerrendak 33.235 hitz ditu guztira, 28.957 sarrera eta 4.278 azpisarrera. Aurten, Hiztegi Batuan, *E*, *F* eta *G* leiren zerrendak eta *esdeuserazi* eta *ezusteko* hitzen arteko oharrak txertatu dira.

Aurreko urteetako harremani eutsiz, Euskaltzaindiak eta UZEIk lankidetzan jardun dute 2009an ere.

Hiztegi Batua (2. itzulia) Batzorde Ahaldundua

Euskaltzaindiak "Hiztegi Batua (2. itzulia) batzorde ahaldundua" sortu du 2009an. Batzorde honen xedea hau da: Euskaltzaindiaren osoko bilkuraren ahalez eta eskuz, Euskaltzaindiaren Hiztegi Batua eztabaidatzeko prozedura arintzea, egitasmoaren epeak laburtuz eta egitasmo horri bukatze-data eskuragarriagoa emanez. Letra hauetako hitzak aztertu ditu batzorde honek:

- *f*-hasietan "*faboratu - futuro*" artekoak: 165 sarrera.

- *g*-hasietan "*gabe - gorbiztu*" artekoak: 764 sarrera.

Lexikoaren Behatokia

Hiztegi Batuko lantaldeak egungo euskararen eskaerei erantzungo dien corpus handiago baten beharra ikusi zuen, gaurko testuak etengabe bilduko dituen. Jokabide horien behatokia da, beraz, lantaldeak bultzatu duen corpus berria: Lexikoaren Behatokia. UZEI, Elhuyar eta EHUKo lxa taldearekin garatuko du Akademiak.

Orain arte, hainbat komunikabiderekin *-Berria*, *Argia* eta EITBrekin hitzarmenak sinatu ditu Euskaltzaindiak, ekoiztu dituzten euskarazko testuak Euskaltzaindiaren eskuetan jar ditzaten. Asmoa du Akademiak komunikabide gehiagorekin ere bide bera lantzeko.

Zientzia eta Teknika Hiztegia Egitasmoa

Egitasmo hau 2008an hasi zen lanean, eta bere helburua hau da: zientzia eta teknika arloetan erabiltzen diren hitz oinarritzkoak bildu eta aztertu, gero horiek Euskaltzaindiaren Hiztegi Batuan txertatu ahal izateko. Matematikazko terminoak biltzen ari dira, eta zerrendari lehen itzulia eman zaio.

2. GRAMATIKA

Batzordea *menderakuntza* aztertzen ari da. Gramatika arlo honek dituen bi atal nagusietarik (aditz jokatuaz baliatzen diren perpausak eta aditz jokatugabeaz baliatzen direnak) bigarrena lantzen ari da batzordea.

EGLU VII (Mendeko perpausak 3) liburua argitaratzeko prest utzi du batzordeak.

Gainera, Euskal Gramatika Orotarikoa egiten ari da.

Ohi bezala, batzordea JAGONET zerbitzuaren bidez jaso diren galderei erantzuten ari da.

3. DIALEKTOLOGIA

Euskararen Herri Hizkeren Atlasa Egitasmoa

Galdeketa puntuen sarea, galdesorta eta lan metodologia finkatu ondoren, 1986an probak egin eta 1987an hasi zen Euskaltzaindia inkestak egiten. 145 herri hautatu ziren galdeketarako:

- Euskal Autonomia Erkidegoan: Araban herri 1, Bizkaian 36 eta Gipuzkoan ere 36.
- Nafarroako Foru Erkidegoan: 27 herri.
- Iparraldean: Lapurdin 15, Nafarroa Beherean 18 eta Zuberoan 12.

Inkesta-leku bakoitzean 2.857 itaun egin ziren: 2.162 lexikoaz, 596 morfologiaz (336 izen morfologiaz eta 260 aditz morfologiaz), 62 sintaxiaz eta 37 fonetika sintaktikoaz. 145 herri horietan eginiko inkestekin 2.400 zinta grabatu ziren. Euskaltzaindiak bildurik dituen grabazioak 4.000 orduetik gora dira. Egitasmoaren helburua galdera horiekin atlas bat osatzea da, hots, inkestaren ondorioei dagozkien mapak eratzea eta jendearen eskuetan jartzea.

Beste zeregin artean, hirugarren liburukia prest utzi da argitaratzeko, eta seigarren liburukiaren 127 galdera prest utzi.

Ahozko Tradizioko Hizkeren Corpora Egitasmoa

Egitasmo honen helburua ahoz transmitituriko edukiak gorde, sailkatu, era selektiboz transkribatu eta ondoko ikerkuntzetarako oinarritzat eskaintzea da. Bilduko diren edukien artean hauek daude: lanbideak, ohiturak, ipuinak, pasadizoak, oroitzapen zaharrak, sineskerak, esaerak, jokoak, kantuak... Horretarako ahozko transmisioaren ondarea modu sistematikoz eta metodologikoz batzeko plan bat abian jarri da.

Bermeon dauden hiru berri-emailerekin lanean jarraitu da, eta eskuartearen dauden soinu artxiboak kudeatzaeari ekin zaio.

4. ONOMASTIKA

Onomastika batzordeak ponte-izenak, deiturak eta leku-izenak aztertzen ditu; alegia, izendegi ororekiko finkatze, gainbegiratze, irizpen eta ziurtagiri-emate edota aholkularitza lanean dihardu. Aurten 9 deitura finkatu dira eta 7 pertsona-izen. Hainbat herritako toponimia-ikerketak eta mapak gainbegiratzen aritu da, eta EUDElen bitartez datozen kontsultak erantzun dira, bai eta erakundeek, elkarteek eta banakakoek egiten dituztenak ere.

Bestalde, lan hauek prestatzen ari da batzordea: Euskal Herriko ibaiak araugaia, Euskal Herriko herrien izendegiaren argitalpena, adbokazio izenak.

Ekainean, "Toponimia gizarteratzea: aukerak eta egindako lana" izeneko ikastaroa antolatu du batzordeak, EUDElekin elkarlanean.

Euskal Corpus Onomastikoa (ECO)

Egitasmo honen helburua, euskarazko izen propio edo berezien ahalik eta corpus osoena biltzea da. Horretarako datu-base bat diseinatu da eta datuak jasotzen jarraitu. 2009an, 16.534 mota ezberdineko izenak (lekuak, exolekuak, iturriak, era dokumentalak, informatzaileak eta ahozko lekukotzak) erregistratu dira, datu-basean jasoz.

Egitasmo hau Nafarroako Gobernuarekin sinaturiko urteko hitzarmenean espresuki jasota dago, eta horretarako ematen duen diru-laguntzari esker egin ahal izan da.

Gasteizko Toponimia

Euskaltzaindiak Gasteizko Udalarekin sinatutako hitzarmenari esker jarraitu da Udal barrutiaren toponimia biltzen eta finkatzen. Bi argitalpen hauek kaleratu dira: *Gasteizko Toponimia I / Toponimia de Vitoria I (Ciudad / Hiria)* eta *Gasteizko Toponimia II / Toponimia de Vitoria II (Malizaeza)*.

5. EXONOMASTIKA

Batzorde honek exonimo edo kanpo-izenak aztertzen ditu eta araugintza, irizpen eta aholkularitza lanetan dihardu.

Aurten Alfabeto zirilikoz idatzitako izenak euskarara aldatzeko transkripzio-sistema (156. araua) eta *Europako hiri nagusiak* (157. araua) prestatu ditu. *Europako toponimo fisiko nagusiak araugaia* prestatzen hasi da. *Kanpoko leku-izenak euskaraz ahoskatzeko irizpideak (gomendioa)* ere prestatu du.

6. LITERATURA

Euskaltzaindiko Literatura arloa bi sail nagusitan ari da lanean. Batetik, herri literaturaren adierazpen desberdinak aztertzen dira. Bestetik, euskal literaturari buruzko ikerketei ekin zaie, aro eta gai ezberdinak jorratuz.

Herri Literatura Batzordea

Xahoren kantutegia argitaratzeko prestaketa-lanaren jarraipena egiten segitu du batzordea, bai eta Herri Literaturaren datutegia sortzeko eta zertzeko egitasmoa lantzen ere. Bestalde, Zestoako herriak Uztapide zenaren omenez antolatu dituen ekintzetan parte hartu du batzordea.

Literatura Ikerketa Batzordea

Uztailean, Donostiako Miramar Jauregian, Euskal Herriko Unibertsitatearen 2009ko Udako Ikastaroen barnean, "Gerra Zibila euskal literaturan (1936-2009)" ikastaroa burutu du Euskaltzaindiaren Literatura Ikerketa batzordea. Ekimena Euskal Herriko Unibertsitateak eta Akademiak elkarlanean antolatu dute, eta Lourdes Otaegi Euskaltzaindiaren Literatura Ikerketa batzordekidearen zuzendaritzapean egin da. Euskal Literaturaren Testu Antologia ere egiten ari da batzordea.

Sariketak

Eleberri, antzerki, olerki eta saiakera sariak

Bilbao Bizkaia Kutxa Fundazioak eta Euskaltzaindiak urtero antolatzen dituzten Eleberri, Antzerki, Olerki eta Saiakera Literatur Sariak aurten ez dira deitu, bi erakundeok hala erabakita. Sariak sortu zirenetik euskal literaturaren panorama nola aldatu den ikusita, BBK-k eta Euskaltzaindiak beste molde bat eman nahi diete urteetan landu dituzten literatur sariei, eta aurtengoa gogoeta-urtea izan da.

R. M. Azkue sariak

Euskaltzaindiak Bilbao Bizkaia Kutxa Fundazioarekin batera idazle gaztetxoen lanak saritzen ditu urtero. Hona hemen 2009ko R. M. Azkue saria irabazi dutenen berri:

Azkue sarietako irabazleak, Gorka Martinez BBK Fundazioaren buru eta Andres Urrutia euskaltzainburuarekin

SARI-MOTA, ADINA	LAN SARITUAK	IRABAZLEAK	IKASTETXEA ETA HERRIA
A: narrazioa 10-13 urte	1) <i>Zoritzarreko sekretua</i> 2) <i>Atzeak erakusten du aurrea nola dantzatu</i> 3) <i>Koaderno txikia</i> Accesit: <i>Ur, itsasoaren sortzea</i>	Mikela Atxoarena Maialen Akizu June Ugalde Oriane Aiestaran	Xalbador (Kanbo) Iparragirre (Urretxu) Lezo BHI Xalbador (Kanbo)
A: olerkia 10 - 13 urte	1) <i>Nire herria</i> 2) <i>Gau beltza</i> 3) <i>Maitasun izpiak</i> Accésit: <i>Betikoa</i>	Maialen Akizu Mikela Atxoarena Lorea Solana Maialen Akizu	Iparragirre (Urretxu) Xalbador (Kanbo) Zelaietako Herri Eskola (Abadiño) Iparragirre (Urretxu)
B: narrazioa 14 - 17 urte	1) <i>Korapilo bako soka</i> 2) <i>Euria</i> 3) <i>Zure ispiluaen ximurrak</i> Accésit: <i>Ipuin bat ordubeteen izkribatzeko</i>	Nerea Eizagirre Amaia Iturriotz Nerea Eizagirre Goiuri Unanue	Instituto de Zumaia Ikastola Urretxu-Zumarraga Instituto de Zumaia Herri Ikastola (Orio)
B: olerkia 14 - 17 urte	1) <i>Flora</i> 2) <i>Txorien jauzi ttikiz</i> 3) <i>Musika</i>	Leire Arenas Leire Arenas Nerea Ibarzabal	Ikasberri (Azpeitia) Ikasberri (Azpeitia) Bera Kruz (Markina-Xemein)

Hauek izan dira Azkue Sarietako epaimahaikoak:

- A maila: Yolanda Arrieta, Igone Etxebarria eta Antton Irusta.
- B maila: Joseba Butron, Jabier Kaltzakorta eta Ibon Egaña.

7. JAGON SAILA

Euskaltzaindiak sorreratik du Jagon *Saila*, bere helburuetan hizkuntzaren jagotea, zaintzea, alegia, ezarria duelako. Sail hau bi batzordetan dago banatua: Corpus eta Sustapen.

Corpus Batzordea

Euskararen corpora jagoteaz arduratzen da, helburutzat hizkuntzaren kalitatea hariturik. Honen barruan JAGONET zerbitzua dago, galderen eta erantzunen datu-basea.

Batzordea *Hitz-ordena. Erabilera estrategikoa* izeneko lana prestatzen ari da.

Euskalkien Lantaldea

Lantaldea "Euskalkietatik euskara batura: nola osatu Hiztegi Batua" egitasmoa lantzen ari da.

Sustapen Batzordea

Batzordea hizkuntzaren estatusaz arduratzen da. Aurten, XIII. Jagon Jardunaldietan aurkeztutako hitzaldiak eta txostenak bildu eta *Euskera*-n argitaratu dira, "Euskara, kontsumoa eta hizkuntza" goiburupean.

Bestalde, aurten XIV. Jagon Jardunaldiak egin ditu, "Etorkinak eta euskara" gaiaren inguruan, Unesco Etxea eta Deustuko Unibertsitatearen Euskal Gaien Institutuarekin batera.

XIV. Jagon Jardunaldiak. Sagrario Aleman, Andres Urrutia eta Erramun Osa

Joanes Etxeberri Egitasmoa (Euskararen Historia Soziala-EHS)

Egitasmoak euskara eta berarekin harremanetan izan diren hizkuntzen denboran zeharreko gizarteko izaera-bizierak aztertzen ditu; iraganaren jarioan datozen gizarteko hizkuntzekiko usteak, zientziak, antolaerak, egoerak, jarrerak, jokabideak, aldakuntzak eta abar ikertu nahi ditu, Linguistika, Soziologia eta Historiografiaren artean kokatuz.

Aurten, EHSren lanaren jarraipen egokia egin ahal izateko, Euskaltzaindiak Jarraipen Batzordea sortu du.

Proiektuaren behar informatikoen analisia burutu da. Ikersaioen datu-jasoketari ekin zaio eta markatzaileek ikersaiotako lehen testuak aztertu dituzte. 120 bat dokumentu daude markatuta. Sortutako aipuak, guztira, 3.700 inguru dira. Datu bibliografikoak jasotzeko arautegia aldian-aldian eguneratzen da; guztira, 3.700 fitxa prestatu dira.

Bestalde, HABErekin lankidetzeta-hitzarmena sinatu da.

22 **Prästtjänsten i Skövde**

Text describing the history of the parish in Skövde, including the role of the church and the community.

Text below the coin, likely identifying the figure or the event it commemorates.

23 **Enskattgästerna**

Text describing the Enskattgästerna organization and its activities.

Text below the emblem, likely identifying it as a logo or official seal.

24 **Enskattgästerna**

Text describing the Enskattgästerna organization and its activities.

Text below the painting, likely identifying the figures and the scene.

25 **Enskattgästerna**

Text describing the Enskattgästerna organization and its activities.

Text below the painting, likely identifying the group and the scene.

26 **Enskattgästerna**

Text describing the Enskattgästerna organization and its activities.

Text below the portraits, likely identifying the individuals.

Erakunde Zerbitzuak

Euskaltzaindiaren jarduera akademikoa batzorde eta lantaldeen bidez egiten da eta langintza horien emaitzak giza baliabide eta azpiegiturazko zerbitzuekin antolatzen eta gauzatzen dira.

Bilboko Plaza Barrian du Euskaltzaindiak egoitza. Bertatik eramaten dira azpiegiturazko koordinazio lanak eta hor kokatzen dira eremu honi lotuta dauden zerbitzuak: Argitalpen eta Banaketa zerbitzua, batzordeen koordinazioa, Prentsa eta Komunikazioa, Informatika, Azkue Biblioteka eta Kontularitza. Egoitzan kokatzen da Akademiaren Zuzendaritza ere. Erakundeei, elkarteei nahiz gizabanakoei hurbileko zerbitzuak eskaintzeko asmoarekin, egoitzaz gainera, Euskal Herriko lau hiriburutan kokatu ditu Euskaltzaindiak bere ordezkariak: Baiona, Donostia, Gasteiz eta Iruñea.

Azkue Biblioteka

Liburuek, aldizkariak eta antzekoak osatzen dute Azkue Bibliotekaren Katalogoa (ABK). Lau prozesu desberdin sartzen dira hemen: erosketa/eskuraketa, katalogazioa, erabiltzaileekikoak (kontsulta, mailegua, kopia) eta mantentzea.

Aurten Jose Antonio Aranaren bibliotekaren katalogazioa burutu da. Etxebarriko gordailua atontzen eta antolatzen jarraitu da, artxibo materialen eta aldizkarien gidak osatu direlarik. Manex Erdozaintzi-Etxarten artxiboaren zati bat eta antzinako 24 liburu digitalizatu dira, baita Akademiaren bideo artxiboko zinta guztiak, Andima Ibinagabeitiaren eta Antonio Tovarren artxiboak, EHUko euskal eskuizkribuen bilduma eta 2008ko eta 2009ko soinuzko artxibo guztia ere. Euskaltzaindiko argitalpen guztiak (kartelak barne) ere digitalizatu dira eta kopia horiek ABKn integratu dira. Hala ere, horietako hainbat webgunean eskegi dira.

Argazkiei dagokienez, guztiak digitalizatuta daude, eta 2007koak katalogatu dira eta 2008koei ekin zaie.

"Pirinioetako hizkuntzak: lehena eta oraina" erakusketa

Azkue Biblioteka Batzordea

Batzordeak jarraipena egin dio azken bi urteotan Euskaltzaindiaren beraren artxibo historikoaren alorrean egindako lanari. Paperezko funtsak katalogatzeari ekin zaio, 2008an erabakitako sailkapen gida erabiliz eta moldatuz. Osoko bilkurei dagozkionetatik hasi da (1994-2003, 1951-1958 eta 1958-1962 tarteak katalogatu direlarik), Zuzendaritzari dagozkionak (1952-1960) eta administrazio orokorrekoak (1951-1958).

Argitalpen Batzordea

Argitalpen Zerbitzuaren bitartez, hauek bideratu dira 2009. urtean:

- *Euskera, 2008, 1. Egileak: Batzuk*
- *Euskera, 2008, 2. Egileak: Batzuk*
- *Euskera 2008, 3. Egileak: Batzuk*
- *Euskaltzaindiaren 2008ko Oroitidazkia*
- *Euskaltzaindiaren ARAUAK (dagozkion arau-sortak)*
- *Antonio Arrue: Idaztiak eta hitzaldiak. Paratzailea: Antonio Zavala*
- *Biziaren Hiztegiak. Egilea: Txomin Peillen*
- *Estigmatizados por la guerra. Egilea: Gorka Aulestia*
- *Zuberoako literaturaz. Antologia laburra. Egilea: Jean-Louis Davant*
- *Baztan-Bidasoako hizkeren azterketa dialektologikoa. Egilea: Edu Zelaieta*
- *Gasteizko Toponimia I. Hiria. Egileak: Henrike Knörr eta Elena Martínez de Madina*
- *Gasteizko Toponimia II. Malizaeza. Egileak: Elena Martínez de Madina eta Henrike Knörr*
- *Izen Itipiak euskaraz. Egilea: Patxi Salaberri*
- *Euskaltzaindia, ekin eta jarrai. Egileak: Joan Mari Torreal-dai eta Imanol Murua Uribe*
- *Santiago Ezkerra Beltza, "Lizarrusti". Bizitza eta lanak. Paratzailea: Andres Iñigo*

- *Ekilibristaren polka*. Egilea: Mikel Zubeldia (BBK-Euskaltzaindia)
- *Josu Dukatiren proposamena*. Egilea: Pako Aristi (BBK-Euskaltzaindia)
- *Azazkalak jaten*. Egilea: Amaia Jauregizar (BBK-Euskaltzaindia)
- *Narrazioak eta olerkiak, 2008*. Egileak: Batzuk (BBK-Euskaltzaindia)
- *Erlea, kultura aldizkaria*. Zuzendaria: Bernardo Atxaga
- *Kalendrerak (1571)*. Egilea: Joanes Lizarraga. Paratzailea: Xabier Kintana
- *Plazaberri hilabetekaria*
- *El euskera en la Comunidad Autónoma Vasca (2009). Una apuesta por la diversidad lingüística*. Egilea: Mikel Gros i Lladós
- *Jose Antonio Aranaren Biblioteka*. Katalogoa
- *Kantikak*. Egilea: Gratien Adema "Zaldubi". Paratzailea: Henri Duhau
- *Prediku zenbait. Hazparnen eginak (1854 - 1860)*. Egilea: Gratien Adema "Zaldubi". Paratzailea: Henri Duhau
- *Jesü Kristen Imitazionea*. Paratzailea: Jean-Louis Davant
- *Birjinia, edo donceil christaba*. Paratzailea: Jose Antonio Mujika
- *Zenbait argitalpen elektroniko, horien artean Orotariko Euskal Hiztegia (OEH) sarean*

Argitalpen Salmenta Zerbitzua

Euskaltzaindiak argitalpenen hedapen-salmenta, gehienbat banatzaileen bitartez egiten du. Hala ere, *Euskaltzaindiaren Arauak* eta *Eusker*a agerkariaren kasuetan, harpidetza sistema erabiltzen du.

2009ko irailean Euskaltzaindia DILVE proiektuan integratu da eta Euskadiko Editoreen Gremioko kide egin da. Euskaltzaindiaren argitalpen ugari, formatu desberdinetan, www.euskaltzaindia.net webgunean ikusgai eta erabilgarri daude.

Informazio eta Komunikazioaren Teknologia Batzordea (IKT)

Euskaltzaindiak sortzen dituen edukiei behar bezalako zabalkundea ematea da batzordearen eginkizuna, teknologia berriek eskaintzen dituzten baliabideak erabiliz, eta erabilera-baldintzak aztertuz.

Hala, ikertzaileei bideratuta, Euskaltzaindiaren webgunean gehitzekoak diren eduki berrien prestaketa sustatu du batzordeak eta horien jarraipena egin. Bestalde, Euskaltzaindiaren testu-corpusak elikatu, egituratu, bateragarri bihurtu eta gizarteratzeko lanei bideratuta, hobekuntza teknologikoak sustatu ditu hainbat alorretan (Lexikoaren Behatokia, Hiztegi Batu Oinarriduna (HBO), BBK-Euskaltzaindia Literatura Ataria) eta *Literatura Terminoen Hiztegiaren* eta *Orotariko Euskal Hiztegiaren* argitalpen elektronikokoak.

Bestalde, *Euskararen Erreferentzia Corpora* sortzeko bidean sakondu du batzordeak.

IV

Herri Administrazio eta Erakundeak

Euskaltzaindiak hitzaRmenak ditu hainbat herri administrazio, erakunde, komunikabide eta elkartekin. Hona hemen zerrenda:

- Eusko Jaurlaritza eta hiru Diputazioak
- Nafarroako Gobernua
- Espainiako Administrazioa
- Frantziako Administrazio Publikoak
- Udalak: EUDEL, Donostia, Gasteiz, Iruñea, Bilbo, Erandio, Zornotza, Azkoitia, Oiartzun, Berriz, Gernika, Getxo, Sopela, Leioa eta Elgoibar
- UZEI
- Euskal Herriko Unibertsitatea
- Udako Euskal Unibertsitatea
- Deustuko Unibertsitatea
- Nafarroako Unibersitate Publikoa
- Euskaltel
- EITB
- Euskal Herriko Ikastolen Konfederazioa
- Topagunea
- Feve
- Bizkaia Irratia
- Euskarazko Komunikazio Taldea
- Labayru Euskal Kulturaren Erakundea

- Elhuyar Fundazioa
- Olaso Dorrea Sorrerakundea
- Euskalerrria Irratia
- *Berria* egunkaria
- Herri Ardularitzaren Euskal Erakundea (HAEE – IVAP)
- Bergarako Irigoyen Patronatua
- Arantzazuko Frantziskotarrak eta Bizkaiko Foru Aldundia
- Unesco Etxea
- *Argia* aldizkaria
- Azkue Fundazioa

Como resultado de la labor callada, pero constante, de la Real Academia de la Lengua Vasca – Euskaltzaindia, al cabo del año se acumulan los resultados de una serie de actividades que superan las expectativas. Entre las realizadas en 2009, podemos subrayar las siguientes:

Las Jornadas Internas de Reflexión que tuvieron lugar en Urkiola (Abadiño), durante el mes de marzo. En ellas se valoraron los trabajos realizados en los últimos años y se hicieron propuestas para los años venideros.

Los dos académicos nombrados el año anterior leyeron sus respectivos discursos de ingreso en la Institución: Joseba Lakarra en mayo, en Arratzu, y Joan Mari Torrealdai en Forua, en el mes de octubre. Además, el mismo año fue elegido un nuevo académico numerario, el señor Xarles Videgain.

Continuaron las celebraciones por el 90 aniversario de la fundación de Euskaltzaindia, que tuvieron lugar en Vitoria - Gasteiz en abril, en Hazparne en junio, en Bilbao en julio y en Donostia - San Sebastián en octubre, todas ellas abiertas al público.

El escritor y académico Bernardo Atxaga presentó el primer número de la revista literaria Erlea, dedicada a los vascos de América.

Se incluye una reseña de los académicos fallecidos, con especial atención a la memoria de Juan Jose Zearreta, gerente de la entidad, muerto en accidente.

En lo referente a la información transmitida por la red, se han incrementado las noticias del sitio Web, en especial las relacionadas con el Diccionario General Vasco.

Xabier Kintana Uriaga
Secretario

Actividades Institucionales

90 aniversario de Euskaltzaindia

Desde octubre de 2008 a octubre de 2009 Euskaltzaindia ha celebrado el 90 aniversario de su fundación. Así, en octubre de 2008, con motivo de su XVI Congreso Internacional, la Academia dio inicio a la celebración de la efemérides y durante 2009 ha realizado cuatro actos, en Vitoria –en la Diputación Foral de Álava–, Iparalde –en la Casa de Cultura de Hazparne–, Bilbao –sede de Euskaltzaindia– y Donostia –Diputación Foral de Gipuzkoa–.

En todas las celebraciones han estado presentes representantes de los poderes públicos. En el caso de Donostia, han acudido los delegados de las cuatro diputaciones –Álava, Bizkaia, Gipuzkoa y Navarra– que hace 90 años fundaron la Academia. A ellos se unieron las instituciones que hoy en día reconocen y sustentan las actividades de Euskaltzaindia: Gobierno Vasco, Ministerio de Educación e Instrucción Pública del Euskera (Office Public de la Langue Basque).

Por otra parte, en el acto celebrado en Bilbao estuvieron los representantes de la Real Academia Española, Real Academia Galega e Institut d'Estudis Catalans.

Bilbao, celebración del 90 aniversario. Los académicos de Euskaltzaindia junto a los representantes de la Real Academia Española, Real Academia Galega e Institut d'Estudis Catalans

También con motivo del 90 aniversario, Euskaltzaindia ha organizado la exposición *Pirinioetako hizkuntzak: lehena eta oraina* (Lenguas de los Pirineos: pasado y presente). Además, ha publicado *Erlea*, revista de cultura que dirige Bernardo Atxaga; *Kalendrea (1571)*, de Leizarraga, en edición preparada por Xabier Kintana, y *Euskaltzaindia, ekin eta jarrai*, escrito por Joan Mari Torrealdei e Imanol Murua Uria. Así mismo, con ocasión de la efemérides, Bernardo Atxaga y Juan Carlos Pérez han ofrecido la actuación artística *Paradisua, katuak eta abar*.

Xarles Videgain, académico de número

El 26 de marzo, Euskaltzaindia ha nombrado académico de número a Xarles Videgain.

Aurelia Arkotxa, vicepresidenta de Euskaltzaindia

El 30 de octubre, la académica Aurelia Arkotxa ha sido nombrada vicepresidenta de Euskaltzaindia.

Actos de ingreso de Joseba Lakarra y Joan Mari Torrealdei

El 30 de mayo, en Arratzu (Bizkaia), Joseba Lakarra ha pronunciado su discurso de ingreso en Euskaltzaindia: "Aitzineuskara birreraikiaz: zergatik ezkerre?". Le ha respondido Jose Antonio Arana Martija, con el discurso "Gabon kantak eta arkais-moen bestelako mintegiak".

Por otra parte, el 31 de octubre, en Forua (Bizkaia), Joan Mari Torrealdei ha pronunciado su discurso de ingreso, titulado "Bibliografiatik bibliotekara. Esperantzari leihoa". Jose Antonio Arana Martija le ha dado la contestación, con "Alexandriatik digitalizaziora".

Acto de ingreso en Euskaltzaindia de Joan Mari Torrealdei

XVI Jornadas Internas

Euskaltzaindia ha celebrado durante los días 27 y 28 de marzo sus XVI Jornadas Internas en Urkiola (Abadiño). Además de designar a los representantes de la institución en las diferentes delegaciones y a los miembros de las comisiones, en estas XVI Jornadas Internas se han presentado y aprobado los proyectos Euskal Hiztegi Historiko eta Etimologikorantz (EHHE) (Hacia un Diccionario Histórico y Etimológico Vasco), Herri Literaturaren Corpusa (Corpus de Literatura Vasca), Euskal Fonetika (Fonética Vasca), Lexikoaren Behatokia (Observatorio del Léxico) y la revista cultural *Erlea*.

El nuevo organigrama de las comisiones se ha aprobado en el pleno celebrado el 29 de mayo de 2009.

Actividades externas

Euskaltzaindia trabaja en colaboración con otras instituciones de una manera habitual. Estas son algunas de las actividades realizadas en 2009:

En colaboración con la Universidad del País Vasco, la Academia organiza los Premios Koldo Mitxelena para las tesis realizadas en euskera. En febrero ambas instituciones han entregado los premios correspondientes a la primera edición.

En abril ha tomado parte en el Encuentro de Escritores Vascos de Sara, donde ha presentado tres libros: *Artzain Beltxaren neurtitzak*, de Gratien Adema "Zaldubi", en edición preparada por Henri Duhau; *Biziaren Hiztegiak*, de Txomin Peillen, y *Zuberoako Literatura. Antologia laburra*, de Jean-Louis Davant. La Academia también ha estado en *LIBER* de Madrid y en las ferias de libros de Bilbao -donde ha presentado *Estigmatizados por la guerra*, de Gorka Aulestia, e *Intelektuala nazioa eraikitzen: R.M. Azkueren pentsaera eta obra*, de Jurgi Kintana-, y de Durango -en la cual ha presentado *El euskera en la Comunidad Autónoma Vasca (2009). Una aproximación a la diversidad lingüística*, de Miquel Gros i Lladós. Las publicaciones de Euskaltzaindia también han estado presentes en la Feria Internacional del Libro de Guadalajara, en México.

Asimismo, la Academia ha estado en Etxarri Aranatz, participando en los actos previos a la fiesta de las ikastolas navarras, Nafarroa Oinez. Además de realizar un acto público, Euskaltzaindia ha presentado *Santiago Ezkerra "Lizarrusti"*. *Bizitza eta lanak*, en edición preparada por Andres Iñigo.

Igualmente ha participado en la fundación y presentación en público de la asociación PuntuEus, que tiene por objetivo la consecución del dominio .eus en internet.

Vista de la exposición "Lenguas de los Pirineos: pasado y presente"

En julio, dentro de los Cursos de Verano de la Universidad del País Vasco, la Comisión de Investigación Literaria de Euskaltzaindia ha impartido en San Sebastián el curso "Gerra Zibila euskal literaturan (1936-2009)" (La Guerra Civil en la literatura vasca, 1936-2009). La organización ha sido compartida por Euskaltzaindia y dicha Universidad.

La Academia ha participado en los actos de celebración del centenario del nacimiento del bersolari Manuel Olaizola "Uztapide", en Zestoa, y también en Xalbador Eguna, en Urepele. Además, ha visitado las sedes del Institut d'Estudis Catalans y la Real Academia Galega.

Fallecimientos

En 2009 han fallecido los siguientes académicos: Antonio Zavala, académico emérito; Santiago Ezkerra Beltza, académico correspondiente; Juri Zytzar, académico de honor; Roger Idiart, correspondiente; Mikel Atxaga, correspondiente, y Juan Jose Zearreta, académico correspondiente y gerente de Euskaltzaindia.

II

Actividad Académica

La actividad académica de la Real Academia de la Lengua Vasca / Euskaltzaindia se sustenta en el trabajo que realizan las comisiones. Las sesiones plenarias que se celebran una vez al mes confieren rango de norma a las propuestas lingüísticas provenientes de las comisiones académicas.

Euskaltzaindia tiene dos grandes secciones: la *Sección de Investigación* y la *Sección Tutelar*. Tanto sus responsables como sus miembros, así como las comisiones que integran ambas secciones, renuevan sus cargos cada dos años. Las comisiones se valen de asesores, siempre que el tema lo requiera, formando grupos específicos de trabajo, encargados de emitir informes sobre temas concretos. Las comisiones recogen el trabajo de los académicos -tanto de número como correspondientes- y de los expertos en diferentes temas: es el caso de profesores -universitarios o de bachillerato-, escritores, especialistas en el ámbito de la euskaldunización y la alfabetización, profesionales de los medios de comunicación, etc.

1. LEXICOGRAFÍA

El ámbito de la lexicografía es básico dentro de la actividad de una Academia. Euskaltzaindia, una vez concluido el *Diccionario General Vasco*, trabaja en la actualidad en otros dos grandes proyectos: el *Vocabulario Unificado* y el *Diccionario de Euskaltzaindia*.

Diccionario de Euskaltzaindia

La Academia trabaja en la elaboración de este nuevo diccionario, partiendo del listado de términos publicados en la primera fase del Vocabulario Unificado.

Durante 2009 se ha trabajado en la redacción de las entradas comprendidas entre *noizbait* - *zuzter*. También se han añadido nuevas entradas en los primeros tomos del *Diccionario General Vasco*.

Comisión Delegada para el Diccionario de Euskaltzaindia. Definiciones y Usos

De cara a agilizar el trabajo que se desarrolla en la elaboración del *Diccionario de Euskaltzaindia*, la Academia ha creado la comisión delegada para el *Diccionario de Euskaltzaindia. Definiciones y Usos*, que comenzó su andadura en junio y que hace un seguimiento exhaustivo del trabajo mencionado, por delegación del Pleno. En 2009 la comisión ha revisado las entradas comprendidas entre las palabras *abade – behere*, 351 entradas.

Grupo de Trabajo del Vocabulario Unificado

Así como el *Diccionario General Vasco* es descriptivo e histórico, el *Vocabulario Unificado* es normativo.

Con anterioridad, Euskaltzaindia había aprobado diversos diccionarios especializados, como el *Diccionario para la Unificación*, el *Diccionario de Matemáticas*, el *Nomenclátor Mercantil*, etc. La Academia, no obstante, veía la necesidad de elaborar un Diccionario Básico del Euskera Unificado, para lo cual creó, en 1992, la Comisión del Vocabulario Unificado.

En la primera entrega del *Vocabulario Unificado* se han recogido las formas de mayor frecuencia y extensión, hasta un total de 22.736 entradas. En la segunda fase, iniciada en el año 2001, se recopilan los usos menos habituales, en una cantidad no menor que en la primera fase. Cuando todas las palabras hayan sido revisadas y aprobadas por Euskaltzaindia, el *Vocabulario Unificado* contará con más de 55.000 términos. En 2009 se ha seguido aprobando términos. El listado completo está totalmente actualizado en la página web de Euskaltzaindia (www.euskaltzaindia.net), donde puede ser consultado (33.325 términos).

Por otra parte, Euskaltzaindia y UZEI han mantenido su colaboración también este año.

Comisión Delegada para el Diccionario Unificado (segunda fase)

La Comisión delegada para el Diccionario Unificado (segunda fase) ha sido creada este año, con el fin agilizar el trabajo que se desarrolla en la elaboración del Diccionario Unificado, por delegación del Pleno de Euskaltzaindia.

En 2009 la comisión ha analizado todo el material de trabajo y ha revisado las entradas comprendidas entre las palabras *laboratu – futuro* (165 entradas) y *gabe – gorbiztu* (764 entradas).

Observatorio del Léxico

El Observatorio del Léxico es un proyecto que la Academia está llevando a cabo en colaboración con UZEI, Elhuyar y el grupo Ixa de la UPV. El objetivo de este trabajo es elaborar un corpus de textos etiquetado y organizado de tal manera que sea propicio para analizar los usos del léxico, así como para documentar las normas y recomendaciones relativas al léxico. Para poder desarrollar este proyecto, Euskaltzaindia ha firmado convenios con diversos medios de comunicación –el diario *Berria*, la revista *Argia* y el grupo de comunicación EITB– quienes están poniendo a disposición de Euskaltzaindia los textos en euskera que producen, que están siendo debidamente etiquetados y catalogados. En el futuro, Euskaltzaindia firmará convenios con más medios de comunicación.

Diccionario de Ciencia y Técnica

Para este proyecto se han recopilado las palabras de la base de datos de Elhuyar y se han tratado los términos de Matemáticas, en torno a los 350. La finalidad de esta Comisión es analizar la terminología utilizada en los ámbitos de la ciencia y de la técnica, a fin de proponer al Pleno la aprobación de un listado básico de términos de dichas áreas.

2. GRAMÁTICA

En la actualidad, la comisión centra su labor en el estudio de la subordinación. Se ha terminado, y dejado listo para ser publicado, el libro EGLU-VII, *Euskal Gramatika: Lehen Urratsak VII (Mendeko perpausak 3)*. Se trata del tercer libro dedicado a la subordinación.

Se ha realizado ya la revisión definitiva de la primera redacción sobre las oraciones temporales y relativas y la tercera redacción de las modales, completivas y completivas con complemento nominativo. También está elaborando la Gramática General Vasca.

Además, se ha atendido a numerosas consultas lingüísticas recibidas a través del servicio de consultas JAGONET.

3. DIALECTOLOGÍA

Atlas de las Variedades Locales del Euskera

Una vez configurada, en 1986, la red de encuestas, el cuestionario y la metodología de trabajo, Euskaltzaindia inició un año más tarde la realización de encuestas en un total de 145 localidades:

- Comunidad Autónoma Vasca: 1 pueblo en Álava, 36 en Bizkaia y otros 36 en Gipuzkoa.
- Comunidad Foral de Navarra: 27 pueblos.
- Iparralde / Pays Basque Nord: 15 en Lapurdi, 18 en Baja Navarra y 12 en Zuberoa / Soule.

En cada punto de encuesta se plantearon 2.857 cuestiones: 2.162 referidas al léxico, 596 a la morfología (336 sobre morfología nominal y 260 sobre morfología verbal), 62 relacionadas con la sintaxis y 37 sobre fonética sintáctica. En esos 145 pueblos se grabaron 2.400 cintas, que suman más de 4.000 horas.

Se ha dejado listo para su publicación el tercer tomo, y se han preparado 127 cuestionarios del sexto tomo.

Recopilación de la Tradición Oral

Este proyecto tiene como objetivo guardar, clasificar y transcribir de un modo selectivo todos los contenidos orales recopilados, para ponerlos luego a disposición de los investigadores. Entre los contenidos que se guardarán figuran los relativos a oficios, costumbres, cuentos, relatos, creencias, juegos...

Se ha seguido trabajando con tres informantes del municipio de Bermeo y se han comenzado a tratar los archivos sonoros que ya existen.

4. ONOMÁSTICA

La Comisión de Onomástica tiene encomendado el análisis de los nombres de pila, apellidos y topónimos. Se encarga de investigar, revisar, establecer criterios, certificar y asesorar sobre temas referentes a términos onomásticos. Este año se ha aprobado la grafía de 9 apellidos y 7 nombres de pila. También se ha supervisado el trabajo de investigación toponímica de varios municipios, y atendido a las consultas que vienen por medio de EUDEL, instituciones, asociaciones o a título personal.

Asimismo, está preparando la normativa sobre los nombres de los ríos de Euskal Herria, la publicación de los nombres de los pueblos vascos y los nombres advocativos.

En junio ha impartido el curso “Toponimia gizarteratzea: aukerak eta egindako lana”, (Socializar la toponimia: opciones y trabajo realizado) en colaboración con EUDEL.

Corpus Onomástico Vasco

El objetivo de este proyecto es reunir el corpus más completo posible de los nombres propios vascos, de personas y de lugar. Para ello se ha diseñado una base de datos y se está recopilando e introduciendo información. se están recopilando los topónimos de toda Euskal Herria. En 2009 se han analizado y registrado numerosos topónimos (208), exónimos (514), fuentes (230), formas documentales (15.534) y testimonios orales

El proyecto ha sido posible gracias al convenio suscrito entre Euskaltzaindia y el Gobierno de Navarra.

Toponimia de Vitoria-Gasteiz

Euskaltzaindia ha presentado los libros *Gasteizko Toponimia I / Toponimia de Vitoria I (Ciudad / Hiria)* y *Gasteizko Toponimia II / Toponimia de Vitoria II (Malizaeza)*. Ambos libros han sido presentados por Elena Martínez de Madina y Jose Luis Lizundia. El proyecto cuenta con el patrocinio del Ayuntamiento de Vitoria - Gasteiz.

5. EXONOMÁSTICA

Esta comisión tiene encomendado el análisis de los exónimos. En 2009 se ha aprobado la norma que regula la transcripción al euskera de los nombres rusos, búlgaros y ucranianos, es decir, de las lenguas que tienen alfabeto cirílico. Se le ha dado rango de norma lingüística (la número 156), se ha iniciado el estudio de la denominación de los principales topónimos físicos europeos (mares, cabos, montes, ríos, penínsulas...) y se ha elaborado una recomendación sobre cómo pronunciar en euskera los nombres extranjeros.

6. LITERATURA

La Sección de Literatura se divide en la Comisión de Literatura Popular y la Comisión de Investigación Literaria.

Comisión de Literatura Popular

Se ha proseguido con los trabajos de revisión del Cancionero de Agosti Xaho, se ha continuado con el estudio de la futura base de datos de Literatura Popular. Asimismo, la comisión ha tomado parte en el homenaje que Zestoa (Gipuzkoa) ha rendido al bertsolari Manuel Olaizola, "Uztapide".

Comisión de Investigación Literaria

En julio, dentro de los Cursos de Verano de la Universidad del País Vasco, la Comisión de Investigación Literaria de Euskaltzaindia ha celebrado en Donostia el curso "Gerra Zibila euskal literaturan (1936-2009)" (La Guerra Civil en la literatura vasca, 1936-2009). La organización ha sido compartida por Euskaltzaindia y la Universidad. La comisión también prepara una Antología de Literatura Vasca.

Premios Literarios

Premios de Novela, Teatro, Poesía y Ensayo

La Fundación Bilbao Bizkaia Kutxa y Euskaltzaindia / Real Academia de la Lengua Vasca no han convocado este año los Premios Literarios de Novela, Teatro, Poesía y Ensayo que año tras año han venido organizando desde 1958. Ambas instituciones han expresado el deseo de revisar los parámetros de dicha convocatoria, para lo cual han iniciado un período de reflexión destinado a encontrar una nueva fórmula para estos premios.

Premio R. M. Azkue

Estos premios de Euskaltzaindia y Bilbao Bizkaia Kutxa van dirigidos a niños y jóvenes. El cuadro de ganadores de la convocatoria correspondiente a 2009 es el siguiente:

PREMIO	OBRA PREMIADA	AUTOR	CENTRO ESCOLAR
A: narración 10-13 años	1) <i>Zoritxarreko sekretua</i>	Mikela Atxoarena	Xalbador (Kanbo)
	2) <i>Atzeak erakusten du aurea nola dantzatu</i>	Maialen Akizu	Iparragirre (Urretxu)
	3) <i>Koaderno txikia</i>	June Ugalde	Lezo BHI
	Accesit: <i>Ur, itsasoaren sortzea</i>	Oriane Aiestaran	Xalbador (Kanbo)
A: poesía 10 - 13 años	1) <i>Nire herria</i>	Maialen Akizu	Iparragirre (Urretxu)
	2) <i>Gau beltza</i>	Mikela Atxoarena	Xalbador (Kanbo)
	3) <i>Maitasun izpiak</i>	Lorea Solana	Zelaietako Herri Eskola (Abadiño)
	Accésit: <i>Betikoa</i>	Maialen Akizu	Iparragirre (Urretxu)
B: narración 14 - 17 años	1) <i>Korapila bako soka</i>	Nerea Eizagirre	Instituto de Zumaia
	2) <i>Euria</i>	Amaia Iturrioz	Ikastola Urretxu-Zumarraga
	3) <i>Zure ispiluaen ximurrak</i>	Nerea Eizagirre	Instituto de Zumaia
	Accésit: <i>Ipuin bat ordubeteen izkribatzeko</i>	Goiuri Unanue	Herri Ikastola (Orio)
B: poesía 14 - 17 años	1) <i>Flora</i>	Leire Arenas	Ikasberri (Azpeitia)
	2) <i>Txorien jauzi ttikiz</i>	Leire Arenas	Ikasberri (Azpeitia)
	3) <i>Musika</i>	Nerea Ibarzabal	Bera Kruz (Markina-Xemein)

Los miembros de los Jurados han sido:

- Categoría A: Yolanda Arrieta, Igone Etxebarria y Antton Irusta.
- Categoría B: Joseba Butron, Jabier Kaltzakorta e Ibon Egaña.

7. SECCIÓN TUTELAR

Esta Sección tutela y vela por el idioma. Consta de dos comisiones: Corpus y Fomento.

Comisión del Corpus

Se encarga de velar por el corpus del euskera, teniendo como cometido principal la calidad del idioma. Dentro de ella está el servicio de consultas JAGONET, que contiene una base de datos con preguntas y respuestas.

La comisión prepara el libro *Hitz-ordena. Erabilera estrategikoa*.

Grupo de Trabajo de los Dialectos

Trabaja en el proyecto "Euskalkietatik euskara batura: nola osatu Hiztegi Batua" (De los dialectos al euskera unificado: contribución al Diccionario Unificado)

Comisión de Fomento

Se ocupa del estatus de la lengua. Se han recopilado las conferencias pronunciadas en Bilbao, en 2008, en las XIII Jornadas Tutelares, que versaron sobre el tema "Euskara, kontsumoa eta hizkuntza" (Euskera, consumo y lengua).

Además, este año, con colaboración con Unesco y el Instituto de Temas Vascos de la Universidad de Deusto, se han celebrado las XIV Jornadas Tutelares, sobre el tema "Etorkinak eta euskara" (Inmigrantes y Euskera).

Proyecto Joanes Etxeberri (Historia Social del Euskera)

Este proyecto estudia, a través del tiempo, las formas de vida e idiosincrasia de las sociedades que hablan euskera y aquellas lenguas que han estado en contacto con la vasca. Se trata de una investigación que tiene en cuenta la Lingüística, la Sociología y la Historiografía. En 2009 la Academia ha creado la comisión de seguimiento de este proyecto.

Durante 2009 se ha seguido alimentando las dos bases de datos sobre las que se trabajará: la bibliográfica y la de los textos, que aportarán los datos sociolingüísticos. Se ha firmado un acuerdo de colaboración con HABE.

Servicios de la Institución

La actividad académica de Euskaltzaindia se desarrolla a través de sus comisiones y grupos de trabajo. Los servicios administrativos y de infraestructura se encargan de organizar y gestionar el resultado de las investigaciones.

La sede de Euskaltzaindia esta en la Plaza Nueva de Bilbao. Desde aquí se lleva a cabo la coordinación de los trabajos de infraestructura a través de los servicios de Publicaciones, Venta y Distribución, Informática, Información y Prensa, Contabilidad, Coordinación de Comisiones y la Biblioteca Azkue. La Junta de Gobierno tiene también su sede en Bilbao.

Al objeto de garantizar un servicio directo a instituciones, asociaciones y a la ciudadanía, Euskaltzaindia tiene también delegaciones en otras cuatro capitales vascas: Baiona, Donostia, Vitoria - Gasteiz y Pamplona.

Biblioteca Azkue

La Biblioteca realiza los trabajos de recopilación y organización de libros, revistas y todo tipo de documentos que pone a disposición de los investigadores.

Este año se ha catalogado la biblioteca de Jose Antonio Arana, trabajo que se ha publicado. Se ha proseguido con el acondicionamiento del almacén de Etxebarri, se han digitalizado 24 fotografías antiguas y una parte del archivo de Manex Erdozaintzi-Etxart, así como todos los vídeos de la Academia, los archivos de Andima Ibinagabeitia y Antonio Tovar, la colección de manuscritos vascos de la UPV y todos los archivos sonoros de 2008 y 2009. Todas las publicaciones de Euskaltzaindia, incluidos los carteles, también se han digitalizado y algunas de ellas se han publicado en el sitio web de la Academia.

En cuanto a las fotografías, todas están digitalizadas, se ha comenzado a catalogar las de 2008, después de concluir el proceso con las de 2007.

Comisión de la Biblioteca Azkue

Durante 2009 la comisión ha hecho seguimiento expreso de los trabajos que se están llevando a cabo con el Archivo de Euskaltzaindia, que se está catalogando en su integridad.

Comisión de Publicaciones

En 2009 se han publicado:

- *Euskera, 2008, 1.* Varios autores
- *Euskera, 2008, 2.* Varios autores
- *Euskera 2008, 3.* Varios autores
- *Memoria de actividades de Euskaltzaindia, 2008*
- Normas de Euskaltzaindia
- *Antonio Arrue: Idaztiak eta hitzaldiak.* Edición preparada por Antonio Zavala
- *Biziaren Hiztegiak.* Autor: Txomin Peillen
- *Estigmatizados por la guerra.* Autor: Gorka Aulestia
- *Zuberoako literaturaz. Antologia laburra.* Autor: Jean-Louis Davant
- *Baztan-Bidasoako hizkeren azterketa dialektologikoa.* Autor: Edu Zelaieta
- *Gasteizko Toponimia I. Hiria.* Autores: Henrike Knörr e Elena Martínez de Madina
- *Gasteizko Toponimia II. Malizaeza.* Autores: Elena Martínez de Madina y Henrike Knörr
- *Izen tipiak euskaraz.* Autor: Patxi Salaberri
- *Euskaltzaindia, ekin eta jarrai.* Autores: Joan Mari Torreal-dai e Imanol Murua Uria
- *Santiago Ezkerra Beltza, "Lizarrusti". Bizitza eta lanak.* Paratzailea: Andres Iñigo

- *Ekilibristaren polka*. Autor: Mikel Zubeldia (*Bilbao Bizkaia Kutxa - Euskaltzaindia*)
- *Josu Dukatiren proposamena*. Autor: Pako Aristi (*Bilbao Bizkaia Kutxa - Euskaltzaindia*)
- *Azazkalak jaten*. Autora: Amaia Jauregizar (*Bilbao Bizkaia Kutxa - Euskaltzaindia*)
- *Narrazioak eta olerkiak*, 2008.
Varios autores (*Bilbao Bizkaia Kutxa - Euskaltzaindia*)
- Revista cultural *Erlea*. Director: Bernardo Atxaga
- *Kalendrerá (1571)*. Autor: Joanes Lizarraga. Edición preparada por Xabier Kintana
- *Revista mensual Plazaberri*
- *El euskera en la Comunidad Autónoma Vasca (2009). Una apuesta por la diversidad lingüística*. Autor: Mikel Gros i Lladós
- *Jose Antonio Aranaren Biblioteka*. Catálogo
- *Kantikak*. Egilea: Gratien Adema "Zaldubi". Edición preparada por Henri Duhau
- *Prediku zenbait. Hazparnen eginak (1854 – 1860)*. Autor: Gratien Adema "Zaldubi". Edición preparada por Henri Duhau
- *Jesü Kristen Imitazionea*. Edición preparada por Jean-Louis Davant
- *Birjinia, edo donceil christaba*. Edición preparada por Jose Antonio Mujika
- Publicaciones electrónicas: vídeo sobre Euskaltzaindia en la página web; incorporación de 26 nuevas publicaciones al sitio web de la Academia; *Diccionario General Vasco* en la red.

En la Feria del Libro y Disco Vascos de Durango

Servicio de Venta de Publicaciones

La distribución y venta de las publicaciones de Euskaltzaindia se hacen, en su mayor parte, con los distribuidores. En el caso de las Normas de la Academia y de la publicación oficial *Euskera* se emplea el sistema de suscripción.

Este año Euskaltzaindia ha entrado a formar parte de DILVE y se ha integrado también en el Gremio de Editores de Euskadi. Muchas de las publicaciones de la Academia se pueden consultar en el sitio web de Euskaltzaindia:

www.euskaltzaindia.net.

Comisión de Tecnologías de la Información y Comunicación

Sus dos principales objetivos son la difusión social de los contenidos de la Academia y la permanente actualización y estructuración de los textos de los corpus, de cara asimismo a su difusión.

Durante 2009 se han realizado diversos trabajos, como la incorporación de nuevos contenidos en los apartados Iker/Jagon-Tegiak de la página web de la Academia; la creación de los portales BBK-Euskaltzaindia de Literatura, publicación electrónica de *Orotariko Euskal Hiztegia* y *Literatura Terminoen Hiztegia*; seguimiento del proyecto Observatorio del Léxico.

IV

Administraciones e Instituciones

Euskaltzaindia mantiene convenios de colaboración con administraciones públicas, instituciones, medios de comunicación y asociaciones. He aquí la relación de los mismos:

- Gobierno Vasco y Diputaciones de Álava, Bizkaia y Gipuzkoa
- Gobierno de Navarra
- Administración central de España
- Administraciones públicas de Francia
- Ayuntamientos: EUDEL, Donostia, Vitoria-Gasteiz, Pamplona, Bilbao, Erandio, Amorebieta, Azkoitia, Oiartzun, Berriz, Gernika, Getxo, Sopelana, Leioa y Elgoibar.
- UZEI
- Universidad del País Vasco
- Universidad Vasca de Verano
- Universidad de Deusto
- Universidad Pública de Navarra
- Euskaltel
- EITB
- Confederación de Ikastolas de Euskal Herria
- Topagunea
- Feve
- Bizkaia Irratia
- Euskarazko Komunikazio Taldea

- Instituto Labayru
- Fundación Elhuyar
- Fundación Olaso Dorrea
- Euskalerría Irratia
- Diario *Berria*
- Instituto Vasco de Administración Pública (HAEE – IVAP)
- Patronato Irigoyen de Bergara
- Franciscanos de Arantzazu y Diputación Foral de Bizkaia
- Unesco Etxea
- Revista *Argia*
- Fundación Azkue

Mémoire des activités 2009

EUSKALZAINDIA / ACADÉMIE DE LA LANGUE BASQUE

Comme résultat du travail silencieux, mais constant, de l'Académie Royale de la Langue Basque – Euskaltzaindia, à la fin de l'année s'accumulent les résultats d'une série d'activités qui dépassent les attentes. Parmi celles réalisées en 2009, nous pouvons souligner les suivantes :

Les Journées Internes de Réflexion qui se sont déroulées à Urkiola (Abadiño) durant le mois de mars. Elles ont été l'occasion d'évaluer les travaux réalisés ces dernières années et de faire des propositions pour les années à venir.

Les deux académiciens nommés l'année précédente ont lu leurs discours respectifs d'intro-nisation dans l'Institution : Joseba Lakarra en mai, à Arratzu, et Joan Mari Torrealdai à Forua, au mois d'octobre. De plus, un nouvel académicien titulaire, Monsieur Xarles Videgain, a été élu la même année.

Les célébrations ont continué par le 90e anniversaire de la fondation d'Euskaltzaindia, fêté à Vitoria-Gasteiz en avril, à Hazparne en juin, à Bilbao en juillet et à Donostia/Saint-Sébastien en octobre, toutes ouvertes au public.

L'écrivain et académicien Bernardo Atxaga a présenté le premier numéro de la revue littéraire Erlea, dédiée aux Basques en Amérique.

Nous joignons une liste des académiciens décédés, avec une pensée particulière à la mémoire de Juan Jose Zearreta, gérant de l'Institution, mort dans un accident.

En ce qui concerne les informations transmises par le réseau Internet, nous avons augmenté les actualités du site Web, en particulier celles liées au Dictionnaire Général Basque.

Xabier Kintana Urtiaga
Secrétaire

Activités Institutionnelles

Saint-Sébastien, 90ème anniversaire d'Euskaltzaindia: Xabier Kintana, Mercedes Chacón, Jose Luis Bilbao, Markel Olano, Andres Urrutia, Xabier Agirre, Juan Ramon Corpas, Blanca Urgell et Max Brisson.

90ème anniversaire d'Euskaltzaindia

Pendant la période octobre 2008/octobre 2009, Euskaltzaindia a célébré le 90ème anniversaire de sa fondation. Ainsi, en octobre 2008, à l'occasion de son XVIème Congrès International, l'Académie a commencé à fêter l'éphéméride et au cours de l'an 2009 elle a organisé quatre actes, à Vitoria –au Conseil Régional d'Alava-, en Iparralde –à la Maison de la Culture d'Hazparne-, à Bilbao –au siège d'Euskaltzaindia- et à Donostia – Conseil Régional de Gipuzkoa-.

Des représentations des pouvoirs publics ont assisté à ces célébrations. Dans le cas de Donostia, les délégués des quatre conseils –Alava, Biscaye, Gipuzkoa et Navarre- qui ont fondé l’Académie il y a 90 ans, ont été présents. Des institutions qui de nos jours reconnaissent et soutiennent les activités d’Euskaltzaindia, se sont joints à eux: Gouvernement Basque, Ministère de l’Éducation et l’Office Public de la Langue Basque.

D’autre part, les représentants de l’Académie Royale Espagnole, de l’Académie Royale de Galice et de l’Institut d’Estudis Catalans ont assisté à l’acte organisé à Bilbao.

À l’occasion aussi du 90ème anniversaire, Euskaltzaindia a mis en place l’exposition *Pirinioetako hizkuntzak: lehena eta oraina* (Langues des Pyrénées : passé et présent). Elle a en plus publié *Erlea*, la revue culturelle dirigée par Bernardo Atxaga; *Kalendrerera (1571)*, de Leizarraga, édition préparée par Xabier Kintana, et *Euskaltzaindia, ekin eta jarrai*, écrit par Joan Mari Torrealdai et Imanol Murua Uria. De même, à l’occasion de l’éphéméride, Bernardo Atxaga et Juan Carlos Pérez ont présenté le spectacle artistique *Paradisua, katuak eta abar*.

Xarles Videgain, académicien titulaire

Le 26 mars, Euskaltzaindia a nommé Xarles Videgain académicien titulaire.

Aurelia Arkotxa, vice-présidente d’Euskaltzaindia

Le 30 octobre, l’académicienne Aurelia Arkotxa a été élue vice-présidente d’Euskaltzaindia.

Actes d’entrée de Joseba Lakarra et Joan Mari Torrealdai

Le 30 mai, à Arratzu (Biscaye), Joseba Lakarra a prononcé son discours d’entrée à Euskaltzaindia: “Aitzineuskara birreraikiaz: zergatik ezkerra?”. Jose Antonio Arana Martija lui a répondu avec le discours intitulé “Gabon kantak eta arkaismoen bestelako mintegiak”.

Par ailleurs, le 31 octobre, à Forua (Biscaye), Joan Mari Torrealdai a prononcé son discours d’entrée intitulé, “Bibliografiatik bibliotekara. Esperantzari leihoa”. Jose Antonio Arana Martija lui a donné la réplique, avec “Alexandriatik digitalizaziora”.

XVIème Journées Internes

Les 27 et 28 mars Euskaltzaindia a tenu ses XVIème Journées Internes à Urkiola (Abadiño). À cette occasion, outre la désignation des représentants de l'institution aux différentes délégations et des membres des commissions, les projets suivants: Euskal Hiztegi Historiko eta Etimologikorantz (EHHE) (Vers un Dictionnaire Historique et Etymologique Basque), Herri Literaturaren Corpusa (Corpus de Littérature Basque), Euskal Fonetika (Phonétique Basque), Lexikoaren Behatokia (Observatoire du Lexique) et la revue culturelle *Erlea*, ont été présentés et approuvés.

Le nouvel organigramme des commissions a été approuvé lors de la session plénière du 29 mai 2009.

Activités externes

Euskaltzaindia travaille régulièrement en collaboration avec d'autres institutions. Ci-après quelques unes des activités réalisées en 2009:

En collaboration avec l'Université du Pays Basque, l'Académie organise les Prix Koldo Mitxelena pour les thèses réalisées en basque. En février les deux institutions ont remis les prix correspondants à la première édition.

En avril elle a participé à la Rencontre d'Ecrivains Basques à Sare, où elle a présenté trois livres: *Artzain Beltxaren neurtitzak*, de Gratien Adema "Zaldubi", édition préparée par Henri Duhau; *Biziaren Hiztegiak*, de Txomin Peillen, et *Zuberoako Literatura. Antologia laburra*, de Jean-Louis Davant. L'Académie s'est rendue également à *LIBER* de Madrid et aux foires du livre de Bilbao –où elle a présenté *Estigmatizados por la guerra*, de Gorka Aulestia, et *Intelektuala nazioa eraikitzen: R.M. Azkueren pentsaera eta obra*, de Jurgi Kintana-, et de Durango –où elle a présenté *El euskera en la Comunidad Autónoma Vasca (2009). Una aproximación a la diversidad lingüística*, de Miquel Gros i Lladós. Les publications d'Euskaltzaindia ont été également présentes à la Foire Internationale du Livre de Guadalajara, au Mexique.

Par ailleurs, l'Académie a participé aux actes préalables à la fête des ikastolas navarraises, Nafarroa Oinez, à Etxarri Aranatz. Outre la réalisation d'un acte public, Euskaltzaindia a présenté *Santiago Ezkerra "Lizarrusti"*. *Bizitza eta lanak*, édition préparée par Andres Iñigo.

Elle a également participé à la fondation et présentation au public de l'association PuntuEus, dont l'objectif est l'obtention du domaine .eus sur internet.

En juillet, dans le cadre des Cours d'Été de l'Université du Pays Basque, la Commission de Recherche Littéraire d'Euskaltzaindia a organisé à Saint-Sébastien le cours "Gerra Zibila euskal literaturan (1936-2009)" (La Guerre Civile dans la littérature basque, 1936-2009). L'organisation a été assumée par Euskaltzaindia et ladite Université.

L'Académie a pris part aux actes de célébration du centenaire de la naissance du bertsolari Manuel Olaizola "Uztapide", à Zestoa, ainsi qu'au Xalbador Eguna, à Urepele. Elle a visité en plus les sièges de l'Institut d'Estudis Catalans et de l'Académie Royale de Galice.

Décès

En 2009 les académiciens ci-après sont décédés: Antonio Zavala, académicien émérite; Santiago Ezkerra Beltza, académicien correspondant; Juri Zytsar, académicien honoraire; Roger Idiart, correspondant; Mikel Atxaga, correspondant, et Juan Jose Zearreta, académicien correspondant et gérant d'Euskaltzaindia.

II

Activités de l'Académie

L'activité académique de l'Académie de la Langue Basque / Euskaltzaindia se nourrit du travail réalisé par ses commissions. Les séances plénières qui ont lieu une fois par mois confèrent le rang de norme aux propositions linguistiques provenant des commissions académiques.

Euskaltzaindia comprend deux sections principales: la *Section de Recherche* et la *Section de Sauvegarde*. Les responsables et les membres, ainsi que les commissions qui composent les deux sections, sont renouvelés tous les deux ans. Les commissions font appel à des conseillers chaque fois que le sujet l'exige et constituent des groupes de travail spécifiques qui sont chargés de présenter des rapports sur des questions particulières. Les commissions regroupent le travail des académiciens –qu'ils soient titulaires ou correspondants– et des experts en diverses matières : il peut s'agir de professeurs –d'université ou de lycée– d'écrivains, de spécialistes en matière d'euskaldunisation et d'alphabétisation, ou de professionnels des médias, etc.

1. LEXICOGRAPHIE

La lexicographie est un domaine essentiel dans l'activité d'une académie de la langue. Euskaltzaindia, une fois terminé le *Dictionnaire Général Basque*, travaille actuellement sur deux grands projets : le *Vocabulaire Unifié* et le *Dictionnaire d'Euskaltzaindia*.

Dictionnaire d'Euskaltzaindia

Pour élaborer ce nouveau dictionnaire, l'Académie travaille à partir de la liste de termes publiés dans la première phase du *Vocabulaire Unifié*.

En 2009 les entrées comprises entre *noizbait* – *zuzter* ont été rédigées. De nouvelles entrées ont été également ajoutées aux premiers tomes du *Dictionnaire Général Basque*.

Commission Déléguée pour le Dictionnaire d'Euskaltzaindia. Définitions et Usages.

En vue d'accélérer le travail pour l'élaboration du *Dictionnaire d'Euskaltzaindia*, l'Académie a créé la commission déléguée pour le *Dictionnaire d'Euskaltzaindia. Définitions et Usages*, qui s'est mise au travail en juin et qui s'occupe de faire un suivi approfondi du travail sus-indiqué, par délégation plénière. En 2009 la commission a révisé les entrées comprises entre les mots *abade* – *behere*, soit 351 entrées.

Groupe de Travail du Vocabulaire Unifié

Si le *Dictionnaire Général Basque* est descriptif et historique, le *Vocabulaire Unifié* de son côté est à caractère réglementaire.

Par le passé, Euskaltzaindia avait approuvé plusieurs dictionnaires spécialisés, tels que le *Dictionnaire pour l'Unification*, le *Dictionnaire des Mathématiques*, la *Nomenclature du Commerce*, etc. Cependant, l'Académie a constaté qu'il était nécessaire d'élaborer un Dictionnaire de Base du Basque Unifié, c'est pourquoi elle créa en 1992 la Commission du Vocabulaire Unifié.

Le premier volume réunit les formes d'usage plus courantes et plus étendues, pour un total de 22.736 entrées. La deuxième phase, qui a commencé en 2001, recueille les termes d'usage moins courant, au même nombre de termes que pour la première phase. Lorsque tous les mots auront été révisés et approuvés par Euskaltzaindia, le *Vocabulaire Unifié* comprendra plus de 55.000 termes. En 2009 l'approbation de termes s'est poursuivie. La liste complète mise à jour est disponible sur le site web d'Euskaltzaindia (www.euskaltzaindia.net), où elle peut être consultée (33.325 termes).

Par ailleurs, cette année encore Euskaltzaindia et UZEI continuent de collaborer.

Commission Déléguée pour le Dictionnaire Unifié (deuxième phase)

La Commission déléguée pour le Dictionnaire Unifié (deuxième phase) a été créée cette année, par délégation plénière d'Euskaltzaindia, afin d'accélérer les travaux en cours pour l'élaboration du Dictionnaire Unifié.

En 2009 la commission a étudié tout le matériel de travail et a révisé les entrées comprises entre les mots *laboratu* – *futuro* (165 entrées) et *gabe* – *gorbiztu* (764 entrées).

Observatoire du Lexique

L'Observatoire du Lexique est un projet mis en marche par l'Académie en collaboration avec UZEI, Elhuyar et le groupe Ixa de l'Université du Pays Basque. Il a pour objectif l'élaboration d'un corpus de textes étiqueté et organisé de telle sorte qu'il permette non seulement l'analyse des usages du lexique, mais aussi de documenter les normes et recommandations concernant le lexique. Pour mener à bien ce projet, Euskaltzaindia a conclu des accords avec plusieurs médias –le journal *Berrria*, la revue *Argia* et le groupe de communication *EitB*– qui mettent à la disposition d'Euskaltzaindia les textes en basque qu'ils produisent, lesquels sont dûment classés et catalogués. Dans l'avenir, Euskaltzaindia souscrira des conventions avec d'autres médias.

Dictionnaire des Sciences et de la Technique

Pour ce projet les mots de la base de données d'Elhuyar ont été recueillis et les termes concernant les Mathématiques, environ 350, ont été traités. L'objectif de la Commission est d'analyser les termes utilisés dans les domaines de la science et de la technique afin de soumettre à l'approbation plénière une liste des termes essentiels de ces domaines.

2. GRAMMAIRE

Actuellement, le travail de la commission est axé sur l'étude de la subordination. Le livre EGLU-VII, *Euskal Gramatika: Lehen Urratsak VII (Mendeko perpausak 3)* a été terminé et se trouve prêt à être publié. Il s'agit du troisième volume consacré à la subordination.

La révision définitive de la première rédaction portant sur les propositions circonstancielles de temps et les propositions subordonnées relatives a été réalisée, ainsi que la troisième rédaction sur les propositions circonstancielles de manière, les subordonnées complétives et les complétives avec complément nominatif. Également, la Grammaire Générale Basque est en cours d'élaboration.

Par ailleurs, on a donné réponse à de nombreuses consultations réalisées à travers le service de consultation JAGONET.

3. DIALECTOLOGIE

Atlas des Variétés Locales de la Langue Basque

Une fois configurés, en 1986, le réseau d'enquêtes, le questionnaire et la méthodologie de travail, Euskaltzaindia entreprit un an plus tard la réalisation des enquêtes sur un total de 145 communes :

- Communauté Autonome Basque: 1 village en Alava, 36 en Biscaye et 36 au Guipúzcoa.

- Communauté Forale de Navarre: 27 villages.

- Iparralde / Pays Basque Nord: 15 au Labourd, 18 en Basse-Navarre et 12 en Soule.

2857 questions ont été posées à chacun de ces villages: 2162 concernant le lexique, 596 sur la morphologie (dont 336 sur la morphologie nominale et 260 sur la morphologie verbale), 62 portant sur la syntaxe et 37 sur la phonétique syntaxique. Sur ces 145 villages, 2400 cassettes ont été enregistrées, soit plus de 4000 heures.

Aussi, le troisième tome est prêt pour sa publication, et 127 questionnaires du sixième tome ont été préparés.

Recueil de la Tradition Orale

Ce projet a pour objet conserver, classer et transcrire de manière sélective tous les contenus oraux recueillis, pour les mettre ensuite à la disposition des chercheurs. Parmi les contenus qui seront conservés se trouvent ceux concernant les métiers, les coutumes, les contes, les narrations, les croyances, les jeux...

On a continué de travailler avec trois informateurs de la commune de Bermeo et on a commencé à traiter les archives sonores existantes.

4. ONOMASTIQUE

La Commission d'Onomastique s'occupe de l'analyse des prénoms, des noms de famille et des toponymes. Elle est chargée de faire des recherches, de réviser, de fixer des critères, de certifier et de donner des conseils en matière d'onomastique.

Cette année la graphie de 9 noms de famille et de 7 prénoms a été approuvée. Le travail de recherche toponymique de plusieurs communes a été supervisé, et les

consultations provenant d'EUDEL, d'institutions, d'associations ou réalisées à titre personnel ont été également répondues.

Elle prépare également la réglementation sur les noms des rivières d'Euskal Herria, la publication des noms des villages basques et les noms invocatoires.

En juin le cours "Toponimia gizarteratzea: aukerak eta egindako lana", (Socialiser la toponymie: options et travail réalisé) a été organisé en collaboration avec EUDEL.

Corpus Onomastique Basque

L'objectif de ce projet consiste à réunir un corpus aussi complet que possible des prénoms basques, des noms de personnes et de lieux. Pour ce faire, une base de données a été créée, pour dès lors recueillir et entrer l'information sur les toponymes de tout le Pays Basque

.En 2009 de nombreux toponymes (208), exonymes (514), sources (230), formes documentaires (15.534) et témoignages verbaux ont été analysés et enregistrés.

Le projet a été possible grâce à la convention souscrite par Euskaltzaindia et le Gouvernement de Navarre.

Toponymie de Vitoria-Gasteiz

Euskaltzaindia a présenté les livres *Gasteizko Toponimia I / Toponimia de Vitoria I (Ciudad / Hiria)* et *Gasteizko Toponimia II / Toponimia de Vitoria II (Malizaeza)*. Les deux livres ont été présentés par Elena Martinez de Madina et Jose Luis Lizundia. Le projet a été soutenu par la Mairie de Vitoria - Gasteiz.

5. EXONOMASTIQUE

Cette commission est chargée de l'analyse des exonymes. En 2009, la norme réglant la transcription en basque des noms russes, bulgares et ukrainiens, c'est-à-dire des langues utilisant l'alphabet cyrillique, a été approuvée. Le rang de norme linguistique (numéro 156) lui a été accordé, et on a commencé l'étude de la dénomination des principaux toponymes physiques européens (mers, caps, monts, fleuves, péninsules...) et une recommandation a été élaborée sur la prononciation en basque des noms étrangers.

6. LITTÉRATURE

La Section de Littérature est formée des Commissions de Littérature Populaire et de Recherche Littéraire.

Commission de Littérature Populaire

Les travaux de révision du Chansonnier d'Agosti Xaho et l'étude de la future base de données de Littérature Populaire se sont poursuivis. La commission a participé aussi à l'hommage que Zestoa (Gipuzkoa) a rendu au bertsolari Manuel Olaizola, "Uztapide".

Commission de Recherche Littéraire

En juillet, dans le cadre des Cours d'Été de l'Université du Pays Basque, la Commission de Recherche Littéraire d'Euskaltzaindia a organisé à Donostia le cours "Gerra Zibila euskal literaturan (1936-2009)" (La Guerre Civile dans la littérature basque, 1936-2009). L'organisation a été assumée par Euskaltzaindia et par l'Université. La commission prépare également une Anthologie de la Littérature Basque.

Prix Littéraires

Prix du Roman, du Théâtre, de la Poésie et de l'Essai

La Fondation Bilbao Bizkaia Kutxa et Euskaltzaindia / Académie de la Langue Basque n'ont pas convoqué cette année les Prix Littéraires du Roman, du Théâtre, de la Poésie et de l'Essai qu'elles organisaient depuis 1958. En effet, les deux institutions ont exprimé leur désir de réviser les paramètres de cette convocation, et pour cela elles ont décidé de s'accorder une période de réflexion pour trouver une nouvelle formule pour ces prix.

Prix R. M. Azkue

Ces prix d'Euskaltzaindia et Bilbao Bizkaia Kutxa sont destinés aux jeunes écrivains. Le tableau des lauréats de la convocation 2009 est le suivant:

PRIX	LAURÉATS	AUTEUR	ÉTABLISSEMENT SCOLAIRE
A: récit 10-13 ans	1) <i>Zoritxarreko sekretua</i> 2) <i>Atzeak erakusten du aurrea nola dantzatu</i> 3) <i>Koaderno txikia</i>	Mikela Atxoarena Maialen Akizu June Ugalde	Xalbador (Kanbo) Iparragirre (Urretxu) Lezo BHI
	Accésit: <i>Ur, itsasoaren sortzea</i>	Oriane Aiestaran	Xalbador (Kanbo)
A: poésie 10 - 13 ans	1) <i>Nire herria</i> 2) <i>Gau beltza</i> 3) <i>Maitasun izpiak</i>	Maialen Akizu Mikela Atxoarena Lorea Solana	Iparragirre (Urretxu) Xalbador (Kanbo) Zelaietako Herri Eskola (Abadiño)
	Accésit: <i>Betikoa</i>	Maialen Akizu	Iparragirre (Urretxu)
B: récit 14 - 17 ans	1) <i>Korapila bako soka</i> 2) <i>Euria</i> 3) <i>Zure ispiluaen ximurrak</i>	Nerea Eizagirre Amaia Iturriotz Nerea Eizagirre	Instituto de Zumaia Ikastola Urretxu-Zumarraga Instituto de Zumaia
	Accésit: <i>Ipuin bat ordubeteen izkribatzeko</i>	Goiuri Unanue	Herri Ikastola (Orio)
B: poésie 14 - 17 ans	1) <i>Flora</i>	Leire Arenas	Ikasberri (Azpeitia)
	2) <i>Txorien jauzi ttikiz</i>	Leire Arenas	Ikasberri (Azpeitia)
	3) <i>Musika</i>	Nerea Ibarzabal	Bera Kruz (Markina-Xemein)

Le Jury était composé de la manière suivante:

- Catégorie A: Yolanda Arrieta, Igone Etxebarria eta Antton Irusta.
- Catégorie B: Joseba Butron, Jabier Kaltzakorta eta Ibon Egoña.

7. SECTION DE SAUVEGARDE

Cette Section protège et veille à la langue. Elle est formée de deux commissions : Corpus et Promotion.

Commission du Corpus

Elle est chargée de veiller sur le corpus du basque, avec la qualité de la langue comme premier souci. Le service de consultations JAGONET, contenant une base de données avec questions-réponses, en fait partie.

La commission prépare le livre *Hitz-ordena. Erabilera estrategikoa*.

Groupe de Travail sur les Dialectes

Il travaille sur le projet "Euskalkietatik euskara batura: nola osatu Hiztegi Batua" (Des dialectes au basque unifié: contribution au Dictionnaire Unifié)

Commission de la Promotion

Elle s'occupe du statut de la langue. Les conférences prononcées à Bilbao, en 2008, lors des XIIIème Journées de Sauvegarde, portant sur "Euskara, kontsumoa eta hizkuntza" (Euskera, consommation et langue) ont été recueillies.

Par ailleurs, cette année, en collaboration avec l'Unesco et l'Institut des Thèmes Basques de l'Université de Deusto, se sont tenues les XIVème Journées de Sauvegarde, sur "Etorkinak eta euskara" (Immigrants et Basque).

Projet Joanes Etxeberri (Histoire Sociale du Basque)

Ce projet étudie les modes de vie et l'idiosyncrasie au cours du temps des sociétés parlant le basque et les langues en contact avec lui. Il s'agit d'une étude qui tient compte de la Linguistique, la Sociologie et l'Historiographie. En 2009 l'Académie a créé une commission de suivi pour ce projet.

Au cours de 2009, on a continué à alimenter les deux bases de données sur lesquelles on travaillera: la bibliographique et celle de textes, qui fourniront les données sociolinguistiques. Un accord de collaboration a été conclu avec HABE.

Services de l'Institution

Euskaltzaindia développe son activité à travers ses commissions et ses groupes de travail. Les services administratifs et de l'infrastructure se chargent d'organiser et de gérer le résultat des recherches.

Le siège d'Euskaltzaindia se trouve à Bilbao (Plaza Nueva). C'est là qu'est assurée la coordination des travaux d'infrastructure grâce aux services de Publication, de Vente et de Distribution, d'Informatique, de Presse et de Communication, de Comptabilité, de Coordination des commissions et de la Bibliothèque Azkue. Le Comité de Direction a également son siège à Bilbao.

Afin d'assurer un service de proximité aux institutions, aux associations et aux particuliers, Euskaltzaindia compte également sur des délégations dans les quatre autres capitales du Pays Basque : Bayonne, Saint-Sébastien, Vitoria-Gasteiz et Pampelune.

Bibliothèque Azkue

La Bibliothèque est chargée de recueillir et d'organiser les livres, les revues et tous types de documents, qu'elle met à la disposition des chercheurs.

Cette année la bibliothèque de Jose Antonio Arana a été cataloguée et le travail résultant a été publié. L'aménagement du magasin d'Etxebarri s'est poursuivi, 24 photographies anciennes et une partie des archives de Manex Erdozaintzi-Etxart ont été numérisées, ainsi que toutes les vidéos de l'Académie, les archives d'Andima Ibi-nagabeitia et Antonio Tovar, la collection des manuscrits basques de l'Université du Pays Basque et toutes les archives sonores de 2008 et de 2009. Toutes les publications d'Euskaltzaindia, y compris les affiches, ont été également numérisées et certaines sont disponibles sur le site web de l'Académie.

Quant aux photographies, elles sont toutes numérisées, et on a commencé à cataloguer celles de 2008, après avoir terminé avec celles de 2007.

Commission de la Bibliothèque Azkue

En 2009 la commission a suivi expressément les travaux réalisés sur les Archives d'Euskaltzaindia, qui sont en cours de catalogage dans leur totalité.

Commission des Publications

En 2009 ont été publiés:

- *Euskera, 2008, 1.* Plusieurs auteurs
- *Euskera, 2008, 2.* Plusieurs auteurs
- *Euskera 2008, 3.* Plusieurs auteurs
- *Mémoire des activités d'Euskaltzaindia, 2008.*
- Normes d'Euskaltzaindia
- *Antonio Arrue: Idaztiak eta hitzaldiak.* Édition préparée par Antonio Zavala
- *Biziaren Hiztegiak.* Auteur: Txomin Peillen
- *Estigmatizados por la guerra.* Auteur: Gorka Aulestia
- *Zuberoako literaturaz. Antologia laburra.*

Auteur: Jean-Louis Davant

- *Baztan-Bidasoako hizkeren azterketa dialektologikoa.*
Auteur: Edu Zelaieta
- *Gasteizko Toponimia I. Hiria.* Auteurs: Henrike Knörr e Elena Martinez de Madina
- *Gasteizko Toponimia II. Malizaeza.* Auteurs: Elena Martinez de Madina et Henrike Knörr
- *Izen tipiak euskaraz.* Auteur: Patxi Salaberri
- *Euskaltzaindia, ekin eta jarrai.* Auteurs: Joan Mari Torreal-dai e Imanol Murua Uria
- *Santiago Ezkerra Beltza, "Lizarrusti". Bizitza eta lanak.* Paratzailea: Andres Iñigo
- *Ekilibristaren polka.* Auteur: Mikel Zubeldia (*Bilbao Bizkaia Kutxa - Euskaltzaindia*)

Joseba Agirreazkuenaga,
Andres Urrutia, Jurgi Kintana
et Jon Irazusta

- *Josu Dukatiren proposamena*. Auteur: Pako Aristi (Bilbao Bizkaia Kutxa - Euskaltzaindia)
- *Azazkalak jaten*. Auteur: Amaia Jauregizar (Bilbao Bizkaia Kutxa - Euskaltzaindia)
- *Narrazioak eta olerkiak, 2008*. Plusieurs auteurs (Bilbao Bizkaia Kutxa - Euskaltzaindia)
- Revue culturelle *Erlea*. Directeur: Bernardo Atxaga
- *Kalendrer (1571)*. Auteur: Joanes Lizarraga. Édition préparée par Xabier Kintana
- Revue mensuelle *Plazaberri*
- *El euskera en la Comunidad Autónoma Vasca (2009). Una apuesta por la diversidad lingüística. (Le basque à la Communauté Autonome Basque. Une mise pour la diversité linguistique)* Auteur: Mikel Gros i Lladós
- *Jose Antonio Aranaren Biblioteka*. Catalogue
- *Kantikak*. Auteur: Gratien Adema "Zaldubi". Édition préparée par Henri Duhau
- *Prediku zenbait. Hazpamen eginak (1854 – 1860)*. Auteur: Gratien Adema "Zaldubi". Édition préparée par Henri Duhau

Euskaltzaindia à la Foire du Livre de Bilbao

- *Jesü Kristen Imitazionea*. Édition préparée par Jean-Louis Davant
- *Birjinia, edo donceil christaba*. Édition préparée par Jose Antonio Mujika
- Publications électroniques: vidéo sur Euskaltzaindia sur le site web; incorporation de 26 publications nouvelles sur le site web de l'Académie; *Dictionnaire Général Basque* en ligne.

Service de Vente des Publications

La distribution et vente des publications d'Euskaltzaindia se fait, pour la plupart, par l'intermédiaire de distributeurs. Dans le cas des Normes de l'Académie et de la publication officielle *Euskera* on a recours au système de souscription.

Cette année Euskaltzaindia est entrée à DILVE et s'est intégrée également dans la Corporation des Éditeurs d'Euskadi. De nombreuses publications de l'Académie peuvent être consultées sur le site web d'Euskaltzaindia, www.euskaltzaindia.net.

Commission des Technologies de l'Information et de la Communication

Ses deux objectifs principaux sont la diffusion sociale des contenus de l'Académie et la mise à jour et structuration permanentes des textes des corpus, en vue aussi de leur diffusion.

En 2009 divers travaux ont été réalisés, tels que l'incorporation de nouveaux contenus dans les sections *Iker/Jagon-Tegiak* du site web de l'Académie; la création des portails BBK-Euskaltzaindia de Littérature, publication électronique d'*Orotariko Euskal Hiztegia* et *Literatura Terminoen Hiztegia*; suivi du projet Observatoire du Lexique.

IV

Administrations et Institutions

Euskaltzaindia a signé des conventions de collaboration avec des administrations publiques, des institutions, des médias et des associations, qui figurent répertoriés ci-après :

- Gouvernement Basque et Conseils Régionaux d'Alava, de Biscaye et de Guipúzcoa
- Gouvernement de Navarre
- Administration centrale d'Espagne
- Administrations publiques de l'État français
- Mairies: EUDEL (Association des Communes Basques), Donostia, Vitoria-Gasteiz, Pampelune, Bilbao, Erandio, Amorebieta, Azkoitia, Oiartzun, Berriz, Gernika, Getxo, Sopelana, Leioa et Elgoibar.
- UZEI
- Université du Pays Basque
- Université Basque d'Été
- Université de Deusto
- Université Publique de Navarre
- Euskaltel
- EITB
- Fédération des Ikastolas du Pays Basque
- Topagunea
- Feve
- Bizkaia Irratia

- Euskarazko Komunikazio Taldea
- Institut Labayru
- Fondation Elhuyar
- Fondation Olaso Dorrea
- Euskalerrria Irratia
- Journal *Berria*
- Institut Basque de l'Administration Publique (HAEE – IVAP)
- Fondation Irigoyen de Bergara
- Franciscains d'Arantzazu et Conseil Régional de Biscaye
- Unesco Etxea
- Revue *Argia*
- Fondation Azkue

2009 Activities Report

EUSKALTZAINDIA / ROYAL ACADEMY OF THE BASQUE LANGUAGE

As a result of a quiet but steady work, by the Royal Academy of the Basque Language – Euskaltzaindia, at the end of a year has reaped the results of a number of activities that have exceeded expectations. Among those carried out in 2009, we highlight the following:

The Internal Reflection Conferences held in Urkiola (Abadiño), during March. During these seminars the work carried out in recent years was evaluated and proposals were put forward for the forthcoming years.

The two academy members appointed last year read their respective admission speeches in the Institution: Joseba Lakarra in May, in Arratzu, and Joan Joan Mari Torrealdai in Forua, in October. Furthermore, in the same year Xarles Videgain was elected a new full academy member.

The celebrations of the 90th anniversary of the founding of Euskaltzaindia continued, which took place in Vitoria - Gasteiz in April, in Hasparren in June, in Bilbao in July and in Donostia - San Sebastian in October, all open to the public.

The writer and academy member Bernardo Atxaga presented the first issue of the literary magazine Erlea ("Bee"), dedicated to the Basques in America.

It includes an obituary summary of deceased academy members, with particular attention to the memory of Juan Jose Zearreta, manager of the institution, who died in an accident.

With regard to the relayed over the Internet, the web site news has increased, especially those related to the General Basque Dictionary.

Xabier Kintana Urtiaga
Secretary

Institutional activities

90th anniversary of Euskaltzaindia

From October 2008 to October 2009 Euskaltzaindia celebrated its 90th anniversary since its founding. Thus, in October 2008, during its 16th International Conference, the Academy kicked off the celebrations of its anniversary and during 2009 held four events, in Vitoria – in the Provincial Council of Álava-, Iparralde or Northern Basque Country–in the Culture House of Hasparren-, Bilbao –head office of Euskaltzaindia- and Donostia-San Sebastián –Provincial Council of Gipuzkoa-.

Representatives of public authorities attended all celebrations. In the case of Donostia-San Sebastián, the delegates from the four provincial councils attended - Álava, Biscay, Gipuzkoa and Navarre- which 90 years ago founded the Academy. They were joined by institutions that in this day and age recognise and believe in the activities of Euskaltzaindia: the Basque Government, Ministry of Education and Public Institution for Basque (Office Public de la Langue Basque).

*Euskaltzaindia's
90th anniversary,
in Vitoria.*

Moreover, in the event held in Bilbao there were representatives from the Spanish Royal Academy, the Royal Galician Academy and the Institute for Catalan Studies.

Also on the occasion of the 90th anniversary, Euskaltzaindia organised the *Pirinioetako hizkuntzak: lehena eta oraina* (The languages of the Pyrenees: past and present) exhibition. Furthermore, it has published *Erlea* (Bee), a magazine on culture under the helm of Bernardo Atxaga; *Kalendrerera (1571)*, by Leizarraga, an edition prepared by Xabier Kintana, and *Euskaltzaindia, ekin eta jarrai*, written by Joan Mari Torrealdai and Imanol Murua Uria. Likewise, on occasion of the anniversary, Bernardo Atxaga and Juan Carlos Pérez gave the artistic recital *Paradisua, katuak eta abar*.

Xarles Videgain, full member

Xarles Videgain was appointed a full member by Euskaltzaindia on 26 March.

Aurelia Arkotxa, vice-president of Euskaltzaindia

The academic Aurelia Arkotxa was appointed as vice-president by Euskaltzaindia on 30 October.

Admission ceremonies of Joseba Lakarra and Joan Mari Torrealdai

On 30 May, in Arratzu (Biscay), Joseba Lakarra delivered his admission speech to Euskaltzaindia: "Aitzineuskara birreraikiaz: zergatik ezkerra?". Jose Antonio Arana Martija was the person in charge of responding to the new member with the speech "Gabon kantak eta arkaismoen bestelako mintegiak".

Moreover, on 31 October, in Forua (Biscay) Joan Mari Torrealdai delivered his admission speech, titled "Bibliografiatik bibliotekara. Esperantzari leihoa". Jose Antonio Arana Martija responded with "Alexandriatik digitalizaziora".

16th Internal Conferences

Euskaltzaindia held on 27 - 28 March its 16th Internal Conferences in Urkiola (Abadiño). In addition to appointing the representatives of the institution in the various local offices and the committee members, during these 16th Internal Conferences, the Euskal Hiztegi Historiko eta Etimologikorantz (EHHE) (Towards a Historical and Etymological Basque Dictionary), Herri Literaturaren Corpusa (Basque Literature Corpus), Euskal Fonetika (Basque Phonetics), Lexikoaren Behatokia (Lexical Glossary) and the cultural magazine *Erlea* (Bee) projects were submitted and approved.

The new organisational charts of the academic committees were approved in the plenum held on 29 May, 2009.

External activities

Euskaltzaindia works on a regular basis in collaboration with other institutions. The following are some of the activities carried out in 2009:

In collaboration with the University of the Basque Country, the Academy organised, the Koldo Mitxelena Prize for PhD theses written in Basque. In February both institutions conferred the prizes corresponding to the first edition.

In April it took part in the Basque Writers Conference of Sara, where it presented three books: *Artzain Belxaren neurititzak*, by Gratien Adema "Zaldubi", in an edition prepared by Henri Duhau; *Biziaren Hiztegi*az, by Txomin Peillen, and *Zuberoako Literatura. Antologia laburra*, by Jean-Louis Davant. The Academy has also been in *LIBER (International Book Fair)* in Madrid and in the book fairs of Bilbao –where it presented *Estigmatizados por la guerra ("Stigmatised by the war")*, by Gorka Aulesia, and *Intelektuala nazioa eraikitzen: R.M. Azkueren pentsaera eta obra*, by Jurgi Kintana-, and that of Durango –wherein it presented *El euskera en la Comunidad Autónoma Vasca (2009). Una aproximación a la diversidad lingüística ("Basque of the Autonomous Community of the Basque Country (2009). An approach to linguistic diversity")* by Miquel Gros i Lladós. The publications of Euskaltzaindia have also been presented in the International Book Fair of Guadalajara, in Mexico.

In the Basque Writers Conference of Sara. Henri Duhau, Txomin Peillen, Andres Urrutia, Aurelia Arkotxa and Jean-Louis Davant

In Andra Mari school from Etxarri Aranz, participating in the commemorative events leading up to the celebration of Nafarroa Oinez

The Academy has also been present in Etxarri Aranz, participating in the commemorative events leading up to the celebration of Nafarroa Oinez of the Navarre ikastolas (schools). In addition to organising the public engagement, Euskaltzaindia presented *Santiago Ezkerra "Lizarrusti". Bizitza eta lanak*, an edition prepared by Andres Iñigo.

It has likewise participated in the establishment and public presentation of the PuntuEus association, whose objective is to secure the domain name Eus on the internet.

In July, within the Summer Courses of the University of the Basque Country, the Literary Research Committee of Euskaltzaindia gave in San Sebastián the course "Gerra Zibila euskal literaturan (1936-2009)" (The Civil War in Basque Literature, 1936-2009). The organisation has shared by Euskaltzaindia and the University.

The Academy has participated in the commemorative events of the centennial of the birth of the bersolari ("Singer of verses") Manuel Olaizola "Uztapide", in Zestoa, and also in the Xalbador Eguna in Urepele. Furthermore, visits were made to the head offices of the Institute for Catalan Studies and the Royal Galician Academy.

Deaths

In 2009 the following academy members have died: Antonio Zavala, emeritus member; Santiago Ezkerra Beltza, corresponding member; Juri Zytsar, honorary member; Roger Idiart, corresponding member; Mikel Atxaga, corresponding member, and Juan Jose Zearreta, corresponding member and manager of Euskaltzaindia.

Academic Activity

The academic activity of the Royal Academy of the Basque Language / Euskaltzaindia is based on the work carried out by its committees. The plenary sessions that are held once a month confer the status of rules on the linguistic proposals originating from the academic committees.

Euskaltzaindia is divided into two major sections: the *Research Section* and the *Tutorial Section*. Both the persons in charge and its members, as well as the committees that make up both sections, are renewed every two years. The committees avails itself of advisors, whenever the subject matter should so require, making up specific working groups, that are entrusted to issue reports on specific topics. The committees compile the work carried out by the members –both full as well as corresponding– and that of the experts in different fields: which is the case of professors –university or baccalauréat–, writers, specialists in the field of conversion to Basque and adult literacy, mass media professionals etc.

1. LEXICOGRAPHY

The field of lexicography is a staple within the activity of an Academy. Euskaltzaindia once completed the *General Basque Dictionary* is currently working on a further two mayor projects: the *Unified Vocabulary* and the *Euskaltzaindia Dictionary*.

Euskaltzaindia Dictionary

The Academy is working on the drafting of this new dictionary, based on the list of terms published in the first phase of the *Unified Vocabulary*.

During 2009 the drafting of the entries ranging between *noizbait* – *zuzter* have been worked on. Also new entries have been added to the first volumes of the *General Basque Dictionary*.

Delegate committee for the Euskaltzaindia Dictionary. Definitions and Uses

So as to expedite the work that is being undertaken in the drafting of the *Euskaltzaindia Dictionary*, the Academy has created a delegate committee for the *Euskaltzaindia Dictionary. Definitions and Uses*, that came into existence in June and which carries out a thorough monitoring of the aforementioned work, under delegation of the Plenum. In 2009 the committee has revised the entries ranging between the words *abade* – *behere*, 351 entries.

Unified Vocabulary Working Group

Just as the *General Basque Dictionary* it is narrative and historical, the *Unified Vocabulary* is regulatory in nature.

Previously, Euskaltzaindia had approved a number of specialised dictionaries, such as the *Unification Dictionary*, the *Dictionary of Mathematics*, the *Mercantile List*, etc. The Academy, however, saw the need to draft a Basic Unified Basque Dictionary, reason why it created the Unified Vocabulary Committee in 1992.

In the first instalment of the *Unified Vocabulary* the patterns of greater frequency and extent, up to a total of 22,736 entries have been compiled. In the second phase, launched in 2001, the least common uses were compiled, in an amount not less than the first phase. When all the words have been revised and approved by Euskaltzaindia, the *Unified Vocabulary* will have more than 55,000 terms. In 2009 the following terms have been approved. The complete list is up to date and is available on the web page of Euskaltzaindia (www.euskaltzaindia.net), where it can be viewed (33,325 terms).

Elsewhere, Euskaltzaindia and UZEI have maintained their collaboration again this year.

Delegate Committee for the Euskaltzaindia Dictionary (second phase)

The Delegate Committee for the Unified Dictionary (second phase) has been created this year, so as to expedite the work that is being undertaken in the drafting of the Euskaltzaindia Dictionary, under delegation of the Plenum of Euskaltzaindia.

In 2009 the committee analysed all the work material and has revised the entries ranging between the words *laboratu* – *futuro* (165 entries) and *gabe* – *gorbiztu* (764 entries).

Lexical Glossary

The Lexical Glossary is a project that the Academy is undertaking in collaboration with UZEI, Elhuyar and the Ixa group of the UPV (UBC). The objective of this work is to draft a corpus of texts labelled and organised in a way that is conducive to analysing the uses of the lexicon, as well as to document the rules and recommendations relating to the lexicon. So as carry out this project, Euskaltzaindia has signed agreements with several news media groups –the newspaper *Berria*, the magazine *Argia* and the EITB media group- who are placing at the disposal of Euskaltzaindia the texts in Basque that they generate, being properly labelled and catalogued. In the future, Euskaltzaindia will sign agreements with more news media groups.

Scientific and Technology Dictionary

For this project the words from the Elhuyar database have been compiled and Mathematical terms, around 350 terms, have been dealt with. . The purpose of this Committee is to analyse the terminology used in the areas of science and technology, so as to propose to the Plenum a basic list of terms for those areas.

2. GRAMMAR

The committee is currently focusing its work on the study of subordination. This work is now complete, and the book EGLU-VII, *Euskal Gramatika*: is ready to be published *Lehen Urratsak VII (Mendeko perpausak 3)*. This is the third book dealing with subordination.

The final revision of the first draft on temporal and relative sentences has been carried out and the third draft on modal verbs, complementary and complementary with the nominative complement adjectives. The General Basque Grammar is also being drafted.

Furthermore, numerous linguistic enquiries received by the JAGONET enquiries service have been dealt with.

3. DIALECTOLOGY

Atlas of the Local Varieties of Basque

Once the network of surveys, the questionnaire and work methodology had been set up in 1986, Euskaltzaindia then embarked a year later on the carrying out of surveys in a total of 145 towns:

- Basque Autonomous Community: 1 town in Álava, 36 in Biscay and a further 36 in Gipuzkoa.

- Regional Government of Navarre: 27 towns.

- Iparralde / Northern Basque Country: 15 in Lapurdi, 18 in Lower Navarre and 12 in Zuberoa / Soule.

At each survey point 2,857 questions were posed: 2.162 referring to lexicon, 596 on morphology (336 on nominal morphology and 260 on verbal morphology), 62 questions related to syntax and 37 on syntactic phonetics. 2,400 cassette tapes were recorded in those 145 towns, which amounted to more than 4,000 hours.

They are ready to be published in the third volume, and 127 questions of the sixth volume have been drafted.

Compilation of Oral Tradition

This project has as an objective to safeguard, classify and transcribe in a selective manner all compiled oral contents, so as to make them available to researchers. Among the contents that are safeguarded are those related to trades, customs, stories, tales, beliefs, games...

Work has continued with the three sources from the municipality of Bermeo and work has commenced on dealing with the sound files that already exist.

4. ONOMASTICS

The Onomastics Committee is entrusted with analysing first names, surnames and place names. It is entrusted with researching, reviewing, establishing criteria, certifying and providing advice on issues concerning onomastic terms. This year it has adopted the spelling of 9 surnames and 7 first names. It has also supervised the toponymic research work of several municipalities, and has dealt with enquiries which are received from EUDEL, institutions, associations or private enquiries.

Similarly, it is drafting rules on the names of the rivers of the Basque Country, the publication of the names of Basque towns and the evocative names.

In June it gave the course “Toponimia gizarteratzea: aukerak eta egindako lana”, (Socialising toponymy: options and work carried out) in association with EUEDEL.

Basque Onomastic Corpus

The objective of this project is to compile the most reasonably feasible complete corpus of Basque proper nouns, of persons and of places. To this end, a database has been designed and information is being compiled and entered into it. The place names of the entire Basque Country have been compiled. In 2009 several toponyms (208), exonyms (514), sources (230), reports, documents (15,534) and oral testimonies were analysed and recorded.

The project has been possible thanks to the agreement signed between Euskaltzaindia and the Government of Navarre.

Toponymy of Vitoria-Gasteiz

Euskaltzaindia has presented the books *Gasteizko Toponimia I / Toponymy of Vitoria I (City / Hiria)* and *Gasteizko Toponimia II / Toponymy of Vitoria II (Malizaeza)*. Both books have been presented by Elena Martínez de Madina and Jose Luis Lizundia. The project is under the patronage of the Town Hall of Vitoria - Gasteiz.

5. EXONOMASTICS

This committee is entrusted with the analysis of exonyms. In 2009 the rule that governs the transcription into Basque of the Russian, Bulgarian and Ukrainian names, that is, those languages with a Cyrillic alphabet was adopted. It has been given the status of linguistic standard (number 156), and the study of the denomination of the principal physical European toponymy (seas, capes, mountains, rivers, peninsulas ...) has begun and a recommendation in relation on how to pronounce the foreign names in Basque has been drafted.

6. LITERATURE

The Literature Section is divided into the Popular Literature and Literary Research Committees.

Popular Literature Committee

Work has continued on the revision of the song book by Agosti Xaho, which has continued with the consideration of a future Popular Literature database. Likewise, the committee has participated in the tribute that Zestoa (Gipuzkoa) paid to the bertsolari ("*Singer of verses*") Manuel Olaizola, "Uztapide".

Literary Research Committee

In July, within the Summer Courses of the University of the Basque Country, the Literary Research Committee of Euskaltzaindia gave in San Sebastián the course "Gerra Zibila euskal literaturan (1936-2009)" (The Civil War in Basque Literature, 1936-2009). The organisation of the course was shared by Euskaltzaindia and the University. The committee is also drafting an anthology of Basque Literature.

Literary Prizes

Novel, Theatre, Poetry and Essay Prizes

The Bilbao Bizkaia Kutxa Foundation and Euskaltzaindia / Royal Academy of the Basque Language have not organised this year's Novel, Theatre, Poetry and Essay Prizes an event which year in year out they have organised since 1958. Both institutions have expressed their desire to review the parameters of that competition, reason why it has initiated a cooling-off period intended to finding a new formula for these prizes.

R. M. Azkue Prize

These prizes awarded by Euskaltzaindia and Bilbao Bizkaia Kutxa are aimed at children and young persons. The 2009 prize winners are as follows:

PRIZE	PRIZEWINNING WORK	AUTHOR	SCHOOL
A: narration 10-13 years	1) <i>Zoritxarreko sekretua</i>	Mikela Atxoarena	Xalbador (Kanbo)
	2) <i>Atzeak erakusten du aurrea nola dantzatu</i>	Maialen Akizu	Iparragirre (Urretxu)
	3) <i>Koaderno txikia</i>	June Ugalde	Lezo BHI
	Merit prize: <i>Ur, itsasoaren sortzea</i>	Oriane Aiestaran	Xalbador (Kanbo)
A: poetry 10 - 13 years	1) <i>Nire herria</i>	Maialen Akizu	Iparragirre (Urretxu)
	2) <i>Gau beltza</i>	Mikela Atxoarena	Xalbador (Kanbo)
	3) <i>Maitasun izpiak</i>	Lorea Solana	Zelaietako Herri Eskola (Abadiño)
	Merit prize: <i>Betikoa</i>	Maialen Akizu	Iparragirre (Urretxu)
B: narration 14 - 17 years	1) <i>Korapilo bako soka</i>	Nerea Eizagirre	Instituto de Zumaia
	2) <i>Euria</i>	Amaia Iturriotz	Ikastola Urretxu-Zumarraga
	3) <i>Zure ispiluaren ximurrak</i>	Nerea Eizagirre	Instituto de Zumaia
	Merit prize: <i>Ipuin bat ordubeteen izkribatzeko</i>	Goiuri Unanue	Herri Ikastola (Orio)
B: poetry 14 - 17 years	1) <i>Flora</i>	Leire Arenas	Ikasberri (Azpeitia)
	2) <i>Txorien jauzi ttikiz</i>	Leire Arenas	Ikasberri (Azpeitia)
	3) <i>Musika</i>	Nerea Ibarzabal	Bera Kruz (Markina-Xemein)

The members of the juries were as follows:

- Category A: Yolanda Arrieta, Igone Etxebarria and Antton Irusta.
- Category B: Joseba Butron, Jabier Kaltzakorta and Ibon Egaña.

7. TUTELARY SECTION

This Section supervises and safeguards the language. It has two committees: Corpus and Promotion.

Corpus Committee

Corpus Committee entrusted to overseeing the corpus of the Basque language, whose main function is to ensure quality in terms of the language. Within it is the JAGONET enquiries service, which has a questions and replies database.

The committee is drafting the book *Hitz-ordena. Erabilera estrategikoa*.

Dialect Working Group

The committee is working on the project "Euskalkietatik euskara batua: nola osatu Hiztegi Batua" (From dialects to a unified Basque: contribution to the Unified Dictionary)

Promotion Committee

It is entrusted with the status of the language. It has compiled information from the lectures that were given in Bilbao, during the 13th Tutelary Conferences, which dealt with the topic "Euskara, Kontsumoa eta Hizkuntza eskubideak" ("Basque Language, Consumption and Linguistics").

Also this year, with the collaboration of Unesco and the Instituto de Temas Vascos ("*Institute of Basque Issues*") of the University of Deusto, the 14th Tutelary Conferences were held, in relation to the topic "Etorकिनak eta euskara" (Immigrants and Basque).

Joanes Etxeberri Project (Social History of the Basque Language)

This project researches, over time, the ways of living and idiosyncrasies of societies who speak Basque and those languages that have been contact with the Basque language. It is research that takes into account linguistics, sociology and historiography. In 2009 the Academy created a committee to monitor this project.

During 2009 it has continued to supply information to the two databases on which the group will work on: the literature and the texts, which will provide the sociolinguistic data. A collaboration agreement with HABE has been signed.

Services provided by the Institution

The academic activity of Euskaltzaindia is carried out through its committees and working groups. The administrative and infrastructure-related services are responsible for organising and managing the research work undertaken.

The head office of Euskaltzaindia is in Plaza Nueva, Bilbao. The infrastructure coordination work is carried out from these premises via the following services of Publications, Sales and Distribution, Information Technology, Information and Press, Accounts, Committee Coordination and the Azkue Library. The Governing Board also has its head office in Bilbao.

Euskaltzaindia also has local offices in the other four Basque capital cities, so as to ensure a direct service to institutions, associations and the public: Baiona, Donostia-San Sebastián, Vitoria - Gasteiz and Pamplona.

Azkue Library

The library carries out the works of compilation and organisation of books, magazines and of all kinds of documents that are made available to researchers.

This year the library of Jose Antonio Arana has been catalogued, this work has been published. It has continued with the fitting-out of the warehouse in Etxebarri, it has scanned 24 old photographs and a part of the archives of Manex Erdozaintzi-Etxart, as well all the Academy's videos, the archives of Andima Ibinagabeitia and Antonio Tovar, the collection of Basque manuscripts of the UPV/UBC and all audio files from 2008 and 2009. All Euskaltzaindia publications, including posters, have also been scanned and some of them have been published on the web page of the Academy.

With regards to the photographs, they have all been scanned and work has begun on the cataloguing of the 2008 photographs, after the conclusion of the process with those belonging to 2007.

Azkue Library Committee

During 2009, the committee made an explicit monitoring of the works that are being carried out with the Euskaltzandia Archive, and which is being catalogued in its entirety.

Publications Committee

In 2009 the following have been published:

- *Euskera, 2008, 1.* Several authors
- *Euskera, 2008, 2.* Several authors
- *Euskera, 2008, 3.* Several authors
- *2008 Euskaltzaindia Activities Report*
- Euskaltzaindia Rules
- *Antonio Arrue: Idaztiak eta hitzaldiak.* Edition prepared by Antonio Zavala
- *Biziaren Hiztegiak.* Author: Txomin Peillen
- *Estigmatizados por la guerra ("Stigmatised by the war")*
Author: Gorka Aulestia
- *Zuberoako literaturaz. Antologia laburra.* Author: Jean-Louis Davant
- *Baztan-Bidasoako hizkeren azterketa dialektologikoa.* Author: Edu Zelaieta
- *Gasteizko Toponimia I. Hiria. ("Toponymy of Vitoria I City")*
Authors: Henrike Knörr and Elena Martínez de Madina
- *Gasteizko Toponimia II. Malizaeza.* Authors: Elena Martínez de Madina and Henrike Knörr
- *Izen tipiak euskaraz.* Author: Patxi Salaberri
- *Euskaltzaindia, ekin eta jarrai.* Authors: Joan Mari Torreal-dai and Imanol Murua Uriá
- *Santiago Ezkerra Beltza, "Lizarrusti". Bizitza eta lanak.*
Paratzailea: Andres Iñigo

Jose Mari Iriondo, Andres Urrutia and Juan Mari Arrue, in the presentation of Antonio Arrue. Idaztiak eta hitzaldiak

- *Ekilibristaren polka*. Author: Mikel Zubeldia (*Bilbao Bizkaia Kutxa - Euskaltzaindia*)
- *Josu Dukatiren proposamena*. Author: Pako Aristi (*Bilbao Bizkaia Kutxa - Euskaltzaindia*)
- *Azazkalak jaten*. Author: Amaia Jauregizar (*Bilbao Bizkaia Kutxa - Euskaltzaindia*)
- *Narrazioak eta olerkiak, 2008*. Several authors (*Bilbao Bizkaia Kutxa - Euskaltzaindia*)
- Cultural magazine *Erlea* (Bee). Director: Bernardo Atxaga
- *Kalendrerak (1571)*. Author: Joanes Lizarraga. Edition prepared by Xabier Kintana
- Monthly magazine *Plazaberi*
- *El euskera en la Comunidad Autónoma Vasca (2009). Una apuesta por la diversidad lingüística. ("Basque in the Autonomous Community of the Basque Country (2009). An approach to linguistic diversity")*. Author: Mikel Gros i Lladós

- *Jose Antonio Aranaren Biblioteka*. Catalogue
- *Kantikak*. Egilea: Gratien Adema "Zaldubi". Edition prepared by Henri Duhau
- *Prediku zenbait. Hazparnen eginak (1854 – 1860)*. Author: Gratien Adema "Zaldubi". Edition prepared by Henri Duhau
- *Jesü Kristen Imitazionea*. Edition prepared by Jean-Louis Davant
- *Birjinia, edo donceil christaba*. Edition prepared by Jose Antonio Mujika
- Electronic publications: video on Euskaltzaindia on the web page; addition of 26 new publications onto the web page of the Academy; *General Basque Dictionary* on the internet.

Sale of Publications Service

The distribution and sale of Euskaltzaindia publications is made, mostly, with distributors. In the case of Academy Rules and the official publication *Euskera* the subscription system is used.

This year Euskaltzaindia has become part of DILVE (Spanish Books in print Information Distributor) and has also joined the Association of Basque publishers. Many of the Academy's publications are available on the web page of Euskaltzaindia, www.euskaltzaindia.net.

Information and Communication Technology Committee

Its two main objectives are the social dissemination of the contents of the Academy and the continuous updating and structuring of the texts of the corpus, in terms of its dissemination.

During 2009 several works have been carried out, such as the addition of new contents in the Iker/Jagon-Tegiak sections of the Academy's web page; the creation of the BBK-Euskaltzaindia Literature websites, electronic publication of *Orotariko Euskal Hiztegia* and *Literatura Terminoen Hiztegia*; a follow up of the Lexical Glossary project.

IV

Administrations and Institutions

Euskaltzaindia has collaboration agreements with public administrations, institutions, media groups and associations. The list is as follows:

- Basque Government and the Provincial Councils of Álava, Biscay and Gipuzkoa
- Government of Navarre
- Central Government of Spain
- Public Administrations of France
- Town and City Councils: EUDEL, Donostia-San Sebastián, Vitoria-Gasteiz, Pamplona, Bilbao, Erandio, Amorebieta, Azkoitia, Oiartzun, Berriz, Guernica, Getxo, Sopelana, Leioa and Elgoibar.
- UZEI (Basque Centre for Terminology and Lexicography)
- University of the Basque Country
- Basque Summer University
- University of Deusto
- Public University of Navarre
- Euskaltel
- EITB
- Federation of Ikastolas (Schools) of the Basque Country
- Topagunea
- Feve
- Bizkaia Irratia

- Euskarazko Komunikazio Taldea
- Labayru Institute
- Elhuyar Foundation
- Olaso Dorrea Foundation
- Euskalerrria Irratia
- *Berría* Newspaper
- Basque Institute of Public Administration (HAEE - IAP)
- Irigoyen De Bergara Board of Trustees
- Franciscan Friars of Arantzazu and the Provincial Council of Biscay
- Unesco Etxea
- *Argia* Magazine
- Azkue Foundation

EUSKALTZAINDIA

EUSKALTZAINDIA

ACADEMIA DE LA LENGUA VASCA
DEMIÉ DE LA LANGUE BASQUE

Institut
d'Estydis

Institut
Ramon Llull

Institut per a la cultura i l'educació

